Verantwoording

Dit dagboek is uitgetypt van het geschreven origineel: een gelinieerd boek in folioformaat, aanvankelijk bedoeld als “schrijfboek van de marechaussee Kampstra”, aangelegd sedert 10 juli 1915, maar nooit gebruikt.
Hier en daar heb ik ter bevordering van de leesbaarheid de interpunctie wat aangepast en nieuwe zinnen met een hoofdletter laten beginnen. Als iets tussen vierkante haken [ ] staat was het zo slecht leesbaar dat ik zelf een suggestie heb gedaan, of er was overduidelijk een woord vergeten.
Hier en daar heb ik afkortingen uitgeschreven.

Enumatil, 2007-2020 en 2017 L.G. N (Bert) Heijenga, kleinzoon van de auteur van dit dagboek

Dagboek
N. Kampstra.
aangelegd
22. Augustus 1932.

Schutblad:

4e Divisie

Koninklijke Marechaussee
District
} Groningen
Brigade

Schrijfboek van de marechaussee

Kampstra

Aangelegd sedert 10 juli 1915

door mij ondergetekende gefolieerd engeparafeerd
ten getale van honderd en vijftien bladen

Groningen 10 Juli 1915
De Opperwachtmeester Brigade Commandant

(w.g.) Bruins

(doorgehaald)

Den 22 Augustus 1932 aangelegd als dagboek

Scheemda

(w.g.) N. Kampstra

laatste blz, handschrift Nanne Kampstra:

4e Divisie
Koninklijke Marechausee

Groningen den 29 Augustus 1915

Districtscommandant
No 648
Onderwerp:
Districtsorder No 15

Het blijkt mij dat nog steeds sommige brigadecommandanten niet doordrongen zijn van de noodzakelijkheid eener juiste invulling v/h dagrapport en van de dienstbladen. In verband daarmede wordt door mij bepaald:
1e De omschrijving der plaats waar een dienstverrichting op een bepaald uur geschied, moet zoo zijn dat geen twijfel mogelijk is. Aangenomen dient te worden, dat wanneer men dienstverrichting heeftnaar een bepaalde plaats op het uur in het dienstblad en het dagrapport genoemd, zich bevindt in het centrum v/d plaats op de hoofd-communicatieweg. Is aangeving van een bepaalde plaats met naam niet mogelijk dan zal een nauwkeurige omschrijving aan de hand van de stafkaart dienen te geschiedenbijv. 200 M ten Z. van de weg n van Groningen of bijv. bij de e van Groningen.
2e De tijd, die gebruikt wordt waarop dus de diensten worden afgetekend is Amsterdamsche tijd. Plaatselijk tijd, die mogelijk 20 minuten of meer zou kunnen verschillen van de Amsterdamsche tijd, komt niet in aanmerking. Men zal zich op de spoorwegstations , de telegraafkantoren en de tramstations van de Amsterdamsche tijd op de hoogte houden.
3e Van elke vernadering in de dienst moet mij onmiddellijk kennis gegeven worden, eventueel door indiening van een dagrapport, zoodat het niet kan voorkomen , dat een verandering in een nachtdienst mij eerst den volgenden avond officieel wordt meedegedeeld.Deze order moet in de schrijfboeken worden opgenomen

De Kapitein Districtscommandant
(Get) Alema
Voor eensluidend afschrift
De opperwachtmeester brigadecommandant
(get) Bruins

- 1931-

Zomer 1931
Samenstelling huisgezin:
~~man~~ Nanne Kampstra, oud 44 j gemeente-onbezoldigd rijksveldwachter, plaatselijk deurwaarder zonder vast salaris, bode voor de gemeente.
Vrouw, Annechien Muntendam, zonder beroep, oud 39 jaren.
Oudste dochter Geertje Kampstra, oud 14 jaar, ~~zal~~ toegelaten tot de 1e klasse kweekschool te Winschoten, tweede kind Klaas Kampstra, op de 1e klas L.O. school (12 jaar), derde kind Albert Tjeerd Nanne Kampstra gaat op de lagere school (9 jaar), Alberdina Annechina Kampstra 3 jaar
Op bezoek geweest naar Almelo naar zwager en zuster . Prachtige omgeving mooie fietswegen, 5 dagen daar geweest.

Salaris en emolumenten en verlof.
Had nog een dag verlof wilde deze [hebben?] om een dag aan ‘t vissen te gaan. Dat ging naar aan op Maandag mislukte tocht, wel een gezellig dagje maar zoowat niks gevangen.

kantlijn:
Naar ‘t Schildmeer
met drukker
Doevendans

De zomer gaar voorbij zonder bijzonderheden . Af en toe een klein onderzoekje in vernieling of aanrijding.
Af en toe in gezelschap van rijksveldwachter Bouwman maximun snelheid opgenomen. Er mag in de bebouwde kom v/d dorpen 30 Km p uur gereden worden. De bestuurder[s] der auto’s hebben ons echter in de gaten. Wij doen dienst in uniform elk een chronometer . Hebben hier en daar 100 Meter weg gemeten.

1931 Begin November
Alle dagen mooi weer, men kan nog zonder overkleding buiten loopen, er loopt nog heel wat vee in de weide, velen zonder dek. Er gebeurt niets bijzonders.

19 nov
Best weer met stevige Oostenwind, iets kouder vooral ‘s nachts.
In nachtdienst geweest, 1½ uur thuis gekomen, niets bijzonders enkel auto’s snorren nog langs de wegen.

20 nov
Vrij frisch weer doch heel goed zonneschijn en niet veel wind.
Voer vandaag niet veel uit heb geen recht zin.

21 nov
v.m. tot 12 uur n.h. gemeentehuis, n.m. een paar bodediensten en v d goede orde naar het armgasthuis.Daar worden ouden en behoeftigen vanwege de gemeente steun uitbetaald. Er komen ook enkele werklozen die steun vragen, krijgen niets omdat er een speciale regeling voor hun komen zal. Een zekere [?] Koers communist schept nogal op, wil de kamer niet uit voor hij steun krijgt gaat eindelijk toch onder de noodige druk.
‘s avonds straatdienst standplaats; ‘ t weer is iets regenachtig.

22 nov
Zondag regenachtig weer, overdag niet veel uitgevoerd ‘s avonds dienst in de standplaats gedaan.

23 nov
v.m. gem. huis n.m. v/d kinderrechter was een kwajongen van 10 jaar, Tonnis Steenhuis die een fietsband uit een smederij heeft weggenomen en vernield. De ouders wilden de band niet betalen daardoor kwam er verbaal van. De jongen krijgt een berisping.

24 nov
Slecht weer, storm, veel regen, v.m. verschillende diensten gedaan, n.m. drie kwajongens uit de school gehaald van 10, 10-12 jaar. Die trof ik den 21 nov. met een bijl aan in ‘t veld en waren druk met een boom aan ‘t kappen. Bijl afgenomen, de jongens kwamen in overleg met de ouders een poosje in de cel om de schrik er in te houden.

kantlijn:
3 jongenmannen
gaan in [Eem?] Lim
burg uit strikken
zetten voor wild
komen niet terug men
vindt ze dan morgen
morsdood in
een kuil onder mos.

25-26-27-28-29-30 Nov
Goed weer, slagersjongens fietsen nog met bloot hoofd er loopt nog vee, paarden en runderen in de weide.

1 Dec.
Mistig weer. Vergadering van Veldwachters [vakbond?] om 12 uur in Groningen in hotel de Beurs wordt lang gepraat over het in aantocht zijnde ambtenarenreglement en de feestelijke vergadering herdenking vereniging.

2 Dec.
Goed weer, doch mistig, veel lopende dienst af en toe even naar huis koffiedrinken enz.

3 Dec.
Best weer, iets koud, des v.m. op patroulle per rijwiel, geen bijzonderheden,
‘s middags van 2½ tot 6 uur gem. Huis. De anderen de Vries uit N.Sch. en Leffring uit H.lee komen ook. Het weer wordt in de n.m. slecht, regen, natte sneeuw. De wegen bevriezen en het wordt spiegelglad. Vele auto’s glijden de sloot in, in verschillende plaatsen, anderen blijven wachten aan den kant v/d weg soms 5 bij elkaar.
4 Dec.
Best weer kalm rustig geen bijzonderheden

5 Dec
Sint Nicolaasdag, veel drukte in de winkels, er wordt over ‘t algemeen zeer veel snoeperij gekocht niet alleen voor de kleinen ook grooten, veel banket. In Winschoten zijn in groote winkels 5 a 6 pers. achter de toonbanken, kunnen er haast niet tegenaan. ’s Avonds in

eigen huisgezin veel vreugde . de burgem. steunt mij financiëel nog iets en zelf wat, zoo hebben we voor ons doen een mooie Sint Nicolaas.
Van de Dames T.H. een prachtig opgemaakte fruitmand met een kistje sigarillos er in, daar houdt ik zomers wat extra toezicht op hun grooten huis.

6 Dec. Zondag.
Rustig best weer geen bijzonderheden Zaterdag en Zondag tot 12½ uur in dienst, doet zich niets voor. Enkele jonge kerels reizen noch blootshoofd.

7 Dec
n.m. 2½ uur houtboeldag, overblijfsels van een afgebrand boerderijtje.

8 Dec
nog naar de kleigaten naar ‘t Waar geweest visschen met de hengel, slechte vangst 2 voorns. triestig weer soms motregen.

9 Dec
buiig weer, dikke hagelbuien

10 Dec
Schrijver dezes is jarig 45 jaar, zacht nattig weer af en toe een beetje regen. Het jarig zijn kost mij ruim een gulden tracteeren op de secretarie en andere veldwachters en een beetje in huis.

11 Dec
Best weer, fiets gestolen tussen 5 - 5½ uur ‘s avonds, beste Fongers zoo goed als nieuw stond voor de woning van Luth, eigenaar Luth, geen spoor en geen aanwijzing.

12 Dec
Overdag goed ‘s avonds motregen, groote uitvoering hotel Panman duurt tot 3 uur ‘s nachts, 4 uur thuis geen bijzonderheden.
Weer propaganda gemaakt voor klinkerwegen auto’s gaan hier veel langs Hoofdweg Nieuweschans Groningen Prov.weg ± elke 2 min 1 auto of motorrijwiel Paard en wagen ziet men weinig meer op de weg.
De auto[‘s] bestaan uit [bussen] veelal met handelsreizigers er in en vrachtauto’s. Groote aanhangwagens met Trucks er voor zeswielers veel voor stroovervoer gebruikt. Ook in de landbouw begint motorkracht te komen, In de gem. zijn enkele boeren die tractors hebben. Zij kopen er een 3 of 4 scharige ploeg achter en ploegen soms dag en nacht door. Bij nacht een felle lantaarn er op. Enkelen halen de voeren koren er ook mede bij huis. - Doch de meesten hebben nog 8-10 en meer paarden, meestal Belgisch ras.

13 Dec
Best weer geen bijzonders - brand in de [...] verm. schoorsteen oorzaak: de slangen op 3 plaatsen doorgesneden kon er niet voor waken. Zondag eerst heel veel volk op de been.

14 Dec
Schrijven en schoolgeldbiljetten rondbrengen.

15 Dec
idem idem idem

- 1931-

16 Dec
De communisten roeren zich heftig in de groote steden A'dam, R'dam, Arnhem; er wordt op de politie geschoten deze schiet terug, enkelen getroffen.
Ook in Finsterwolde roeren zich de elementen.

17-18 Dec
Niets geen bijzonders.

19 Dec
Groote brand tafelrandenfabriek J. Boedeltje - huis blijft staan, fabriek plat. oorzaak onbekend.

20 Dec
Geen bijzonders alle dagen best weer lichte vorst en wat mistig.

21 Dec
Druk schrijfwerk met verbaal van fietsdiefstal en brand procesverbaal; geen vermoeden van brandstichting; iets vorstig.

22 Dec
Iets vorstig weer overigens geen bijzonders

23-24 Dec
Goed weer een beetje Kerstdrukte geen nieuws.

25 Dec
1e Kerstdag - 's avonds zanguitvoering hotel Panman, kom 4 uur 's nachts thuis; alles best afgelopen feest flink bezocht.

26 Dec
Toneeluitvoering cafe Knaster; ze zuipen erg.

27 Dec
weer iets minder, geen bijzonders.
28-29-30 Dec
niets nieuws.

31 Dec
Zeer koud vorstig weer, natte gevallen sneeuw gaat bevriezen, gelopen tot 3 uur 's nachts met rijksveldwachter Bouwman, gebeurt geen bijzonders tegen 12 uur verzamelen zich enigen op de weg en wenschen elkaar nieuwjaar.

Algemene toestand
Er ontstaat op allerlei gebied een inzinking, fabrieken blijven stilstaan, personeel wordt ontslagen. Er is een arbeidsbemiddeling in alle gemeenten. Daar vervoegen zich de arbeiders die geen werk hebben om werk. In Jipsinghuizen Drenthe wordt met steun van rijk en gemeente land ontgonnen.
Thans 21-23 Nov 1931 gaan er reeds een 2000 man van verschillende gemeenten heen.
De prijzen van verschilende art. vooral levensmiddelen dalen, er dreigt voor alle

ambtenaren salarisverlaging.

kantlijn:
Ik kocht
b.v.b. 10 Hl
aardappelen v/d
winter con
sumptie voor
5 Hl a f 3.
5 Hl a 2,50
zeer best van
deugd die
van f 3 van de klei.

's Rijks ambtenaren gaan tegen Maart 1932 5% naar beneden. De Min. geeft de gemeentebesturen een wenk om hetzelfde met hun ambtenaren te doen.
Onze gemeente telt zowat 100 werklozen.Dat is een lelijk spook in de [Mij]
't Heerst internationaal en omvat duizenden en duizenden werklieden. De buitenlanden zoals Duitschl. vooral zitten met groote schulden dateerende uit den wereldoorlog te zweeten.
Financiëel staat Duitschland er slecht voor. De wereldoorlog 1914-1918 hebben zij moeten capituleeren. Heel Europa plus Amerika vocht tegen Duitschland. Duitschland had twee fronten West- en Oostfront genaamd. In Rusland hadden de Duitschers ook veel troepen en in België nog meer. Daar zaten hem zoowat alle staten tegen plus zwarte troepen uit Fransch- en Engels Indië. In Rusland viert het communisme hoogtij. De tcarenfamilie en alles wat daarmee verband hield is uitgemoord verbannen enz.
Het communisme begint ook in andere landen te koomen ook hier.Wij hebben b.v.b. 2 comm. 2de kamerleden en ook in enkele gemeenteraden zitten communisten.
De communisten van onzen tijd willen alles van Staatswege, alle bedrijven van de staat alle [winst] onderling verdeelen weinig werken en veel ontvangen.
De raad van Scheemda bestaat uit 13 leden: 4 S.DA.P 3 V.D 3 A.R 2 C.H
1 Gemeentebelang.
1 SDAP wethouder 1 CH wethouder Burgemeester E. G Braak 1 gemeentearchitect [Buiter] Veldwachters N.K. L. J. de Vries
op de secretarie 1 sec. 1 hoofdc[ommies] 1 com[mies] 1e ambtenaar vrouwelijk 1 volontair.
De wegen zijn meestal asphalt of betonwegen met het oog op slippen v auto wordt er thans .....[*rest van de zin ontbreekt*]

- 1932 -

1 Januari 1932
Weinig drukte, des ‘s avonds 7-8 uur wordt het zeer glad, bevroren sneeuw op de wegen, het begint te regenen het wordt zoo glad, niet te lopen. Geen auto kan meer rijden ook geen fietsen.
Wij, rijksveldwachter en ik lopen met handstok, in ‘t einde een spijker en glijden en schuifelen zoo bij de weg. Des avonds 10-11 uur mishandeling, Harm Drent van Midwolda slaat Roelf Smit met een bierglas in ‘t hoofd; groote wonde, naar dokter. Verbaal volgt.

2 Jan
Sneeuw en ijs begint weg te gaan. geen nieuws.

3 Jan
de gehele dag regen zeer hoog water sneeuw en ijs weg.

4 Jan
verder onderzoek inzake mishandeling. goed weer, beetje regen.

5 Jan
Het dooit weer, vrij wat wind, geen bijzonderheden.

6 Jan
In den namiddag, verder ‘s avonds en nachts eenzeer hevige storm en verschrikkelijk veel regen. Enkele boomen ontworteld, dakpannen en verscheidene schoorsteenkappen hebben het tegen den storm afgelegd. Thans goed weer.

8-9-10 Jan
Geen bijzonders en best weer.

11 Jan
De rijksveldwachter en ik v.m.veld in op mollevangers uit. Drie aangehouden op den weg, niets bij zich.

12 Jan
geen nieuws

13- Jan
wonder zacht weer, men kan reizen zonder overkleding.
Veldwachter Nieuwhof te Sellingen bij het naar huis gaan in de nacht opgewacht bloedend verwond en bewusteloos geslagen. Hiervoor Maandag 18 Jan 2 man naar Winschoten overgebracht.

20 Jan
Pracht weer maximum snelheid gecontroleerd; een slachtoffer: H. Goslinga Parklaan 4 Groningen.

21 Jan
Koud weer zware mist; bij de handwijzer ten noorden Scheemda twee strooauto’s tegen elkaar en een luxe die remde doch doorgleed tengevolge van de gladde weg- deze was iets bevroren - en op zij in de sloot gleed. Geen pers. ongelukken wel materiele schade.

des avonds tot 1½ uur in de nachtdienst, niets beleefd.

22 Jan
Nog mistig weer. voer niet veel uit, oefenen in vioolspel en bodewerk, even naar de kleermaker.

23-30 Jan
Alle dagen mooi weer, alleen iets mistig. Soms aardig slim overigens soms heel zacht

31- 6 febr
Er gebeurt niets bijzonders, best weer; soms haast zomersche dagen; veel zorg met de werkloozen in de gemeente . We hebben ongeveer 500 werklozen.
150-170 gaan naar centrale werkverschaffing Jipsinghuizen, Raudermark en Rhederveld Doch daar is voor al die mensen ook uit andere gemeenten geen plaats meer zodat onze menschen thans om de andere week thuisblijven. Ze krijgen die week f 8.- steun van rijkswege; toestand rustig, wel brengen de werkloozen verschillende grieven naar voren.

7-8 febr
Pachtig weer. Eerst mist en regen later op de dag mooi weer met veel zonneschijn -

9 febr
Geen bijzonders iets kouder -

10 febr
Belangrijke dag voor de gem. Veldwachters feestelijke herdenking van het 25 jarig bestaan v/d vereeniging van gem. Veldwachters in de Prov. met een rede van den voorzitter en uitv.verslag v/d secrt. wordt de zaak los gemaakt.
4 uur begin tot 10 ½ uur 'savonds alhoewel bij velen groot verl. om langer te fuiven, doch 10.53 ging de laatste trein dus weg zijn. De avond passeerde met voordracht en muziek. En Jippie v/d de piano en ik Kampstra viool. Ook gaf ik nog 4 nummertjes op 't toneel met mijn vele anderen die stukjes ten beste gaven. - Strenge koude vorst.

11 febr
Mooi winterweer geen nieuws.

12 febr
Mooi winterweer uitbet. van ± 200 werkloozen aan 't gem.huis van rijkssteun omdat ze niet naar de werkverschaffing konden (geen plaats)

13-20 febr
Zeer gemakkelijk winterweer, geen nieuws

21-26 febr
't Zelfde mooie weer behoudens enkele dagen motregen

27-29 febr
De laatste paar dagen weer hevige koude vorst ± 6-7 graden. De tuin intusschen laten ploegen en eggen doch nu 't weer vriest gaat men nog niet aan 't tuinieren men dacht al aan zaaien van spinazie enz.

- 1932 -

1 Maart
De heer G. Klok 25 jaar gem. secretaris alhier; een en ander wordt herdacht op de volgende wijze. De morgens om 10 uur komen op het gem.huis samen De Heer Klok en diens vrouw, Burgem. en wethouders, de heren Braak, J. de Groot en D. Mellema, de beide laatsten weth. voorts personeel der secretarie en de drie gem. veldwachters Kampstra, Leffring en de Vries, plus de werkvrouw. Koffie met gebak en sigaren, speech v/ d Burgem. oudste weth. en van mij Kampstra namens de politie.
Des n.m. 4 uur allen een kopje thee, gebak en een paar glaasjes wijn b/d heer Klok aan huis. De vrouwen waren hierbij ook uitgenodigd. De beide andere veldwachters maken uitvluchten doch mijn vrouw gaat mede. We hadden een vrolijke middag.

tot 10 Mrt
Alle dagen best weer een paar keer in nachtdienst geweest niks geen nieuws.- In den nacht van 10 op 11 Mrt gewekt; brand bijnT. Koolhof en D. Stel aan de Dwarslaan te Eexta. De beide woningen uitgebrand, door het spuiten wordt alles ijs, het vroor erg. De twee laatste nachten vrij erg gevroren. De zoon van Koolhof eerst nog in de cel gehad verdacht van brandstichting; bij nader besch[ouwing] geen voldoende aanwijs weer losgelaten op last der Justitie.

11-26 Mrt
Geen bijzonders. nog steeds veel werkloozen ruim 500 stuks.Alle nachten vriezen soms bar koud; den 12 Maart vrouw jarig, wordt even op eenvoudige wijze herdacht

27-28 Mrt
Paschen; eenige feesten, uitvoering en concert; weinig bezoek op de feesten, de misere toestanden doen zich hier ook gelden.Er doet zich dan ook geen bijzonders voor. Geen dronken knuppels. Het weer wordt zachter er komt eenige regen. Er is groot verlet om regenwater voor de wasch en voor eten en drinken. Er is nog geen waterleiding, er is anders zeer veel behoefte aan. Sedert nieuwjaar heel weinig regen gehad. Tankwagens rijden vanaf Winschoten met regenwater.

29-31 Mrt
Zeer weinig nieuws; aangifte gehad van eenvoudige beleediging en mishandeling, in beide gevallen geen getuigen ergo geen bewijzen

21 Mrt
Den 21 Maart reed ik met A. Staal en die zeide zoo de wind vandaag is, is hij ¼ jaar lang zeggen de ouden. De wind was toen Noord Oost schraal en droog. Den 23 Mrt ging de wind om naar het ZuidWesten en bleef daar enkele dagen en er kwamen regenbuien. Dus de ouden hadden ongelijk. Want 4 t/m 6 april eenige dagen Zuid tot Zuidweste wind en vrij veel regen.

1-6 April
Soms nog koud weer, tusschen beide zachter. eenige zaderij, spinazie en aardappels in de grond gemaakt.

6 April
Veel regen bijna den geheelen dag vrouw naar haar zuster in Veendam; moet ik koken, gaat best.

- 1932 -

7-10 April
Regen en nog eens regen; het buitenwater is door regen en uitmalen de polders zeer hoog, zoo hoog dat het zoowat boven Peil komt.

11-12 April
Nog enkele regenbuien vooral des nachts, overdag echter aardig droog. Na twee avonden achter elkaar laat naar bed gekomen 2 uur en 1 uur, wilde [ik] den volgende avond vroeg op bed. Ging om 10 uur verdwijnen, doch had geen geluk: Ruim 11 uur uitgebeld, brand schuur B. Feiken. Doordat de brandweerauto niet meer van zijn plaats kon lang werk gehad; brand spoedig geblust doch kwam toch nog weer om 1½ thuis.

13-18 April
Nog zeer ongeschikt weer; af en toe wel wat zonneschijn doch nog koud (19) Verjaardag Prind Hendrik enz. op tijd de vlag aan het gemeentehuis uitgestoken. en 's morgens om 9 uur een hevige brand in de poststraat, woning H.Roemeling mede bewoond door H. Groen en Wed. Dusseljee. Oorzaak onbekend gedeeltelijk verzekerd.

kantlijn:
Er komt al
weer vee in
de weinige wei
den die hier zijn
doch er is nog
haast geen gras.

20 -21 April
Het weer wordt nu iets zachter doch den 21sten kregen we nog een hagelbui van toe maar hagels als kl. knikkers. Er heerscht een algemeene depressie, vele dingen worden zeer goedkoop. Vette varkens 200 pd koopt men voor f 18 – f 20 .

kantlijn:
Er is een slager
die verkoopt
spek voor f0,07
p pond en var
kenskop voor
f 0,05 p pond

Koren zeer goedkoop. De regeering springt in landbouw en melkveehouderijm tuinderij, kippenhouden bij met steunmaatregelen. Op heel ander terrein [....]verkeer neemt een geweldigen omvang aan. Door Scheemda gaan per dag (10 uur) meer dan 300 auto's en motoren, vorige zomer geteld. Elke avond vermeld de courant een serie ongevallen, meest met auto's en motoren, velen met dodelijke afloop. De politie leert autorijden en volgt cursussen in autotechniek want het aantal aanrijdingen is legio.
In alle gevallen wanneer er geen persoonlijke ongevallen bijkomen dus alleen materiele schade , dan de schade betalen en voort gaat het weer. Ook des nachts rijden hier nog vele auot's door. Om 12 uur 's nachts veel en smorgens als men zo noemen wil om 4 uur ook veel. Ontslag en werkstaking in de venen dreigen overal.

22 April

- 1932 -

Niet veel gedaan vandaag; v.m. geld laten wisselen in W. ; n.m. grasverpachting van bermgras moeten uitveilen.

23 April
autocontrole met de kommiezen op weggeld, rij- en nummerbewijzen

24-28 April
Nog steeds koud en ongeschikt weer, geen bijzonders.

kantlijn:
De algemene
toestand blijft
slecht. Vet
weinig waard.
varkens levend
gewicht 8ct/pond
kipeieren 2½
ct p stuk 4 a
5oo werklozen
steun
crisis crisis

29-30 April
't Weer ineens omgeslagen van koud tot zwoel en zacht weer; er komt ineens veel gras en vee in de weiden. De 29 april is een belangrijke dag De 29 is er namiddag een kind van 8 jaar, Hendrik Lameijer verdr. in 't Winsch.diep. Hij zou een busje uit het w. pakken schoot erin en verdronk.
De 29 aftreden van Burgem. 9 jaar hier geweest, de heer Braak was een zeer geziene figuur. Afscheid van de Raad en des avonds in hotel Panman grootse huidiging. Juist in de krant dat is ben. te Scheemda burgem. Venema van Nieuwe Pekela
2-8 Mei
Het weer wordt beter af en toe een dag zacht weer, soms ook nog koud; Vrijdag 6 mei nog hagelbui en dikke hagels; nog veel werkloozen die rijk en gemeente veel zorg baren. Ze gaan om de andere week naar de werkverschaffing naar Jipsinghuizen en de de andere week rijkssteun. Hier moet de gemeente ook aan betalen. Wij hebben nog 400 werklozen. Boeren laten zowat niets doen, het allernodigste slechts.
Er valt niets bijzonders voor; heden n.m.rijksveldw. en ik op patruille zomaar op mijn verzoek, overal eens kijken. Tevens onderzoek glasbreuken van leegstaande woning.
Het weder is soms weer guur ongeveer midden Mei enkele hele warme dagen.

9-25 Mei
de badinrichting komt open en de hele gemeente gaat zowat te water -vanaf de 20ste echter weer buiig koud weer. we zitten nog steeds met ± 300 werkloozen te schutteren. Er zijn nog ruim 200 bij de werkverschaffing werkzaam. De boeren hebben over 't algemeen van betekenis geen volk aan't werk een enkel die tien man werk geeft. Het bouwland vervuilt

Den 16 Mei kregen we een nieuwe burgemeester de heer H.K. Venema. Den 19 Mei is hij geinstalleerd, daarna receptie in het hotel Burema, nemen vele inwoners aan deel de meeste ambtenaren ook; 't lijkt nogal een robuust persoon, een die alle hens aan dek

vraagt en die goed op zijn plaats wil zien, zegt men. Enfin de tijd zal 't leren
- - - -

niet bij mij aangebeld had. Dat durfde men niet, bang voor overvallen te worden. Ik had de brandende fietslantaarn meegenomen en een geladen browning in de broekzak en zeide maak de deuren maar los dan zullen wij zien. De groote zoon Jan ging mij na en zoo zochten we het heele huis van onder tot boven door zonder een kapotte ruit of een inbreker te vinden. Toen om huis gezocht en bij het gemeentehuis. Daar het stormig en regenachtig dacht ik aan inwaaien. Inderdaad vonden we bij de bakker Ritsema in de bakkerij een glasruit die aan een touw naar binnen half open had gehangen. Dat touw was stukgegaan en de ruit naar binnen geslagen aan gruzelementen. Gerustgesteld ging daarna de hele zaak weer onder de wol.

September 3-19
In gepasseerde dagen nietd bijzonders voorgrevallen. Eenige malen in nachtdienst geweest alleen en in gezelschap van rijksveldwachter Bouwman, niets opgedaan dan een enkele fietser zonder licht.
De burgemeester heeft wat nieuws uitgevonden om de diensten van de gemeenteveldwachters een tikje te controleren. Eerst zouden we zoogenaamde controleboekjes hebben. Wij hebben daartegen geprotesteerd omdat wij dan ook aanvoerden dat we het nu ± 16 jaren zonder zoo'n boekje gedaan hadden. Boekjes ging eerst weer over. Na Augustus kwam de baas van vacantie terug en toen zag ik drie eigenlijk groot soort bloknota's klaarliggenIk dacht direct zouden die voor ons zijn?
En jawel hoor daar kwam het. De burgemeester zeide om even op de kwestie van controleboekjes terug te komen hij er nu wat anders op gevonden had. Hij had deze dingetjes en niet controleboekjes ingesteld . We hebben nu dagrapporten van alle door ons gedane diensten in te vullen. Enfin je moet eerst weer aan zoon nieuw snufje wennen.'t Is nl zoo als we 't een half jaar gedaan hebben weten we niet beter of het hoort zoo.

September 20-30
Er vallen geen vermeldenswaardige dingen voor. 't Weer is nog goed alhoewel het kouder wordt. 21 September nog eens met 4 man aan 't hengelvisschen geweest. Niets gevangen.We vischten met 3 hengels en vingen anders niets dan een paar scheele jongens. We nemen ons voor om nu niet weer te gaan.Maar als 't weer een poosje geleden is en je hoort dan weer dat anderen soms mooie vangsten hebben krijg je er weer zin aan. Doevendans onze dorpsdrukker heeft de oude “Ford” weer aangegeven voor de wegenbelasting en daarom ook wilden we het nog eens avonturen. 6 Okt. 1932 gaan we dan weer vol goede moed naar het Schildmeer.

October 1-4
't Is vrij mooi herfstweer af en toe wel eens een bui doch de zon schijnt soms ook nog. Er zijn nog enkele personen die geen werk kunnen vinden en zich ergo als werkloozen melden. Ze krijgen steun.
We volgen tegenwoordig een cursus in motorkennis. Zes lessen en dan moeten we het maar weer weten. Je moet overal wat van weten dat is een eisch van de tegenwoordige tijd.Een groot deel der veldwachters weet [n]iets van remmen en stuurwiel, remweg, remspoor en zoo meer. We hebben hier ook al een aanrijding doch zonder ernstige gevolgen. Wat materiele schade.
Een dezer dagen hadden we nog een vischdag georganiseerd naar het Schildmeer. Met 3 man in een oude “Ford” trokken we er op los. J. Doevendans, zoon van S. Doevendans

chaffeurde en bracht ons heen , 's morgens om ± 6 uur weg. Des avonds ± 6 uur waren we weer thuis. We hadden een zegge een maatvisch gevangen. Wel eenige kleinen en wat schelen, dus niets opgeleverd. We hadden een borreltje bij ons in de boot nu dat wil er best in; na afloop nog een enkel borreltje en toen huistoe.
Het weer houdt zich prachtig bijna alle dagen goed weer soms een paar hagelbuien doch het herstelt zich ook weer. Er is in de meeste weiden nog flink wat gras en het meeste vee loopt nog zonder dekken op buiten. Er valt geen bijzonders voor op politiegebied.- Af en toe een nachtdienst soms alleen soms met de rijksveldwachter. Er wordt echter niets bijzonders geconstateerd.
Heden 11 October 1932 laatste les gehad in motorkennis. We hebben nu eenig idee over remmen, remspoor, remweg enz. Daar werden met een auto nog enkele proeven genomen. die auto was van de leraren-vertegenwoordigers van de K.N.A.C., die remde natuurlijk perfect. Er werd nog een vrachtauto aangehouden, deze had een zware vracht op (melkbussen) die moest ook remproeven afleggen. De K.N.A.C had een remtabel ontworpen, zooals die ook in de groote steden toegepast werd. De vrachtauto kwam boven het aantal in meters uitgedrukte remweg. De ambtenaar van het O.M. van het kantongerecht was tegenwoordig en de bestuurder werd verbaliseerd om een uitspraak uit te lokken wat de kantonrechter er van zeggen zou. Heden ook weer prachtig kalm herfstweer met zonneschijn.

Prachtig herfstweer. Heden kregen we aangifte van diefstal en verduistering van geld, schuldbekentenissen en pandbrieven, autoonderdelen, 2 auto's en gereedschappen. Gebr. Tonkens alhier, houden een garage. Ze kunnen slecht met elkaar opschieten. Harm Tonkens trekt er op den nacht van 10-11 Oct. tusschenuit en neemt bovengenoemde artikelen mee. Moeder en broer Geert doen klachte bij de Burgemeester. Bouwman en ik onderzoeken de zaak. Wij rijden met een auo op kosten van G. Tonkens naar N. Pekela waar de goederen vermoedelijk naar toe gevoerd zijn. We vinden een en ander in een gewezen vleeschrookerij. We hebben de boel maar laten liggen en zouden probeeren Harm T. aan te houden en besloten naar Winschoten terug te gaan. De chauffeur een zekere Gernant(?) zou de auto draaien voordat wij instapten. Terwijl hij in de richting van het kanaal reed om te draaien zeg ik hij rijdt er in en jawel hoor daar ging de zaak tusschen twee boomen door en plomp erin. Wij schoten toe en riepen de chauffeur toe het portier te openen voordat de auto kantelde. We trokken hem op de wal; een vrouw aldaar bood hem droge kleren aan en wij gingen verder met ons onderzoek. We gingen per stoomtram naar Winschoten en per luxe auto weer naar huis. zoo eindigde 12 October 1932.

[*op de volgende blz onder 13-16 Oct, staat nogmaals het hele verhaal, in iets andere bewoordingen. Dat heb ik overgeslagen - LGN*]

Dus bijna 3 dienders te water. We hebben de zaken onderzocht en verbaal opgemaakt en nu moet de justitie de zaak maar uitpluizen.
Het regent soms zoo geweldig dat het meer dan erg is. Gevolg alles zeer nat, landerijen b.v. en hooge waterstanden. Uit verschillende plaatsen berichten van dit of dat water buiten de oevers (de Westerwoldsche A bij Wedde b.v.b.) Het blijft eenige dagen buiig.
Heden 25 Oct controle gehouden op de vele vrachtauto's die met of zonder betaling personen meenemen naar Groningen. Deze voertuigen mogen geen personen vervoeren. Zij worden eerst allen hiervoor gewaarschuwd. In de loop van de dag komt A. van Geuns

bij mij en deelt mede dat ze een koe in het land loopen hebben die gek geworden is. Hij vraagt wie van ons Bouwman of ik dat dier dood wil schieten. Het komt mij het beste voor dat Bouwman het doet met de karabijn die ik niet bezit. Bouwman niet thuis en nergens te vinden. Eindelijk tref ik hem, het begint inmiddels al te schemeren. Bouwman wil niet uit hoofde van gevaar voor personen. Het land ligt in Eexta en nogal in een centrum. Wij gaan kijken, er is nogal wat bekijk; de een zegt zus de ander zoo moet het. Afloop is uitstel tot executie tot de volgende morgen. Met de revolver durven we er ook al niet op aan. Mijn browning draagt zoo ver en men moet om zekere trefkans te hebben vrij dicht het dier naderen. Den volgenden morgen heeft de jager B. Feiken met vier schoten uit een jachtgeweer het dier neergelegd.

Het regent bijna alle dagen en is het des daags zoo'n beetje droog dan valt er des nachts vaak vrij veel water. Van vele plaatsen uit het land vooral uit de riviergebieden meldt men overstroomingen. Ook op vele andere plaatsen staan gedeelten van wegen onder water. De crisis duurt ook maar steeds voort. Over de gansche beschaafde wereld duizenden en nog eens duizenden werkloozen. Ook in onze gemeente neemt hun aantal weer toe. Zij krijgen de eene week steun en gaan de andere week werken in de werkverschaffing te Jipsinghuizen. Het rijk draagt bij in de kosten. van ondersteuning.Vele bedrijven ontvangen ook steun uit de rijkskas. Nu is er weer een steunbeweging in aantocht coor de tuinders en kweekers.
Er wordt hier ter plaatse thans een driedaagsche bazaar gehouden ten bate van kerkelijke verenigingen te Eexta. Zeer druk bezoek. De winkeliers uit verschilende omliggende plaatsen organiseeren zgn. winkelweeken. Hier zijn verschilledne attrakties aan verbonden. Over 't algemeen druk bezoek zoodat men het idee krijgt dat voor velen in den lande de crisis nog zoo erg niet is.

Hedenavond 3 November nachtdienst van 11-3 uur in verband met te houden bazaar, gebouw bewaken.

Er is niets bijzonders gebeurd bij het bazaargebouw. We houden de boel in de gaten tot ruim 3 uur 's nachts en smeeren 'm dan naar huis.
Er dreigt een gevaar voor ons veldwachters in den vorm van een financieel offer. B en W stellen voor om de rijwielvergoeding van f 40 op f 30 te brengen en het kledinggeld ook met f 20 te verminderen. Tevens wil het rijk inplaats van 8½ % 15 % heffen van het salaris voor pensioen. Ze zorgen er wel voor om de kleine ambtenaren (de laagstbezoldigden) goed klein te houden. Heden 6 Nov. prachtig weer. kalm, rustige dag met veel zonneschijn.

Hedenmiddag vrij grote voetbalwedstrijden op het sportterrein. We zullen in den loop van de namiddag eens een kijkje gaan nemen. De Scheemder club wint met 3-0.
Eenige dagen achter elkander zeer mooi weer. Af en toe een stevige oostelijke wind die de fietsers heel wat last bezorgt. Eenige keren in nachtdienst geweest, niets bijzonders beleefd. Den 13 Nov. of liever in den nacht van 13 op 14 Nov. ben ik net thuis, het was een beetje koud en er was zoowat geen mensch meer op straat. Lig net in 't bed gaat de bel. Iemand aan de deur die mij meededeelde dat er brand was op Scheemderzwaag, twee hooibulten achter de woning van Geert Boer. Brandweer opbellen en de

rijksvekdwachter bericht geven en dan naar de brand. We komen daar en komen met de brandweer tot de conclusie om er niet te blijven. We laten de de spuit weer inrukken en de bewoner blijft op en wij gaan ook naar huis, omdat er geen gevaar voor de woning bestaat en aan de bulten niets meer te redden valt.
De volgende dag verbaal opmaken van den brand. De oorzaak is weer als gewoonlijk onbekend. Men denkt aan hooibroei omdat er voor vier weken nog geconstateerd is dat het hooi van de eene mijt gloeiend heet was.

Weinig vermeldingswaardig, we hebben alweer een paar koude dagen gehad en al een paar nachten dat het aardig vroor. Het weer slaat echter weer om na een paar zeer mistige dagen krijgen we regen, motregen en ook dikke buien.
22 november krijg ik ineens een bevlieging om een vroegere kennis , oud marechausee en nu veldwachter in Sellingen te bezoeken. Ik fiets namiddags 1 uur weg en arriveer ± kwart voor vier. Ik had met een vrij stevige Zuidooste tegenwind te kampen. We zijn gezellig een middag samen, ik had hem eerst even geschreven. Hij was ook al een tikje pessimistisch gestemd omdat er misschien traktementsverlaging op komst was. Hij was inmiddels ook getrouwd en had zes kinderen en een eigen huis, zoodat hij zijn traktement ook best op kon. Des avonds ± 8 uur reis ik weer af met een flinke voordeelige zijwind en best wat regen. Ik kom vrijwel 10 uur thuis. Mijn regenjas heeft mij niet heelemaal droog kunnen houden.

Heden een grote dag voor Scheemda. Trekking van de Scheemder verloting van de sportvereniging Oranje. Dat is een vrij grote verloting, 25000 loten, hoofdprijs 4 beste paarden of 2000 gulden. Wij hebben ook twee kansen en hopen natuurlijk stiekum ook wat te winnen. Er zijn zoowat 400 prijzen. Dus maar weer op hoop van zegen

De grote dag is weer voorbij De hoofdprijs is nog zoowat onbekend waar die tercht kwam, men spreekt van Niekerk, later zegt men weer te Purmerend.
Groote prijzen vielen niet in de naaste omgeving.
Mijn vrouw is dit jaar ook een van de winnaars, ze wint een electrisch teelichtje , de eerste prijs in jaren alhoewel wij steeds een of meer loten hadden.

Het is vrij goed weer de laatste dagen , een beetje nachtvorst en overdag flink frisch weer. Den 28 dezer hebben we des avonds een gezellig fuifje bij de rijksveldwachter Bouwman, 12 ½ jarig huwelijk. De drie gemeentebeulen met hun dames aanwezig. Ik verbeelde me destijds nog al iets want ik speelde een beetje viool zoodat ik aan Bouwman voorstelde om Drewel, volontair gem. huis mee te nemen zijnde een virtuoos als ik. We hebben fijn meerstemmig gespeeld , behoorlijk borreltje in de borst en waren des nachts ± 2 uur thuis.

Heden weer een goede dag, mooi kalm weer en traktement ontvangen. Ga hedenavond met collega de Vries van Nieuwscheemda in nachtdienst.

In de op 1 Dec. gedane nachtdienst alweer geen bijzonders beleefd.

- 1932 -

Om 1½ uur nachts thuisgekomen. Het is wintertijd doch geen winter. Soms veel regen wn vrij wat wind. Sint Nicolaas wordt gevierd onder flinke regenbuien. Sint Nicolaas kost ons altijd voor ons doen althans, nogal geld.
We krijgen merendeels practische cadeaux, gebruiksartikelen. De beide kleinstenkrijgen nog wat speelgoed. 6 December ben ik op een vergadering van een ijsclub v.i.o.s. emn komt collega Bouwman bij mij dat er vorige avond een beroving heeft plaatsgehad te Scheemderzwaag. Een ietwat onozele meid van een boer is staande gehouden door twee voor haar onbekende jongens en die nemen haar de tas af waarin een bedragje van ± f 4. We hebben er wel een paar voor in de pet, doch hebben geen aanwijzingen. Enfin we zullen zien.

Het begint een beetje frischer weer te worden. Het geval met de jongend en het meisje was weer anders, het bleek nu dat er 5 jongens mee geweest waren. Een eigenlijk als geleider, de anderen een eindje voor en achter. Die komen om beurten een poosje bij haar in huis zitten, wat met haar op de rand van haar ledikant te vrijen. Volgens bekentenis van het wicht heeft ze met alle drie vleeschelijke gemeenschap gehad. Daarna de de jongens weg en ook was de volgende morgen haar taschje met beursje met f 5. erin weg. Om kort te gaan we hooren en hooren het hele stel en zetten een in de cel, een zekere Kornelis Baas. Hij wordt door ons naar Winschoten gebracht en aangehouden. De officier v. Justitie wordt woest, mijnheer Kneepkens, en noemt hun handelingen beestachtig. Ze komen een dag later voor de Rechtercommisaris doch Kornelis blijft ontkennen.
Ook een ander ernstig gebeuren doet zich voor. Uit een postzak verzonden van Winschoten per trein naar Groningen verdwijnt een aangetekende zending groot f 20000. De postzak werd, niet beter te weten, verzegeld verzonden. Komt in Groningen een andere zak aan met de inhoud minus de genoemde aangetekende zending. Justitie en politie n.l. om het hardst in de weer. Recherche uit Groningen komt er aan te pas , zoeken en nog eens zoeken. Eerst worden n.l. alle postzakken doorgezocht doch de zending van f 20000 piek bleef weg. Rara. Dit is zoowat onder gelijke omstandigheden de derde keer dat dit in Winschoten gebeurt. De vorige zomer ook, uit een postzak f 1000 verdwenen. Een brievenbesteller werd voor de dader aangezien. Nooit uitgekomen doch de vent trekt zich de zaak zoodanig aan dat hij zich ophangt. Weg postbode, nooit meer iets van de zaak gehoord. Als dit nu nog uit zal komen?
Het weer is ineens omgeslagen, den 11 December, en den 10 's avonds ook al vrij strenge vorst. 11 december met de rijksveldwachter in nachtdienst. Bijna geen mens op straat. Diep in onze kragen weggedoken slenteren wij dat 1± uur op straat. Beleven niets geen bijzonders. Het is intusschen 13 Dec. weer zachter weer geworden.

Het zacht weer blijft aanhouden; sommige dagen is het van dien aard dat men geen overjas en handschoenen aan behoeft. Er doen zich geen bijzondere voorvallen voor. Ik doe mijn dienst, afwisselend patrouille's en straatdienst. Zoo nu en daneen nachtdienst, dan eens tot 3 uur 's nachts, dan eens tot 1 uur. Soms in gezelschap van een collega, rijks of gemeente, soms alleen.
De week van 13-18 Dec was voor ons toch nog vermeldenswaard. Wij hebben ons laten aansluiten aan Scheemda's Radiocentrale, waar momenteel al zoo'n 300 abbonne's aan zijn. Er waren reeds verscheidene arbeiders aan die soms met werkloosheid te kampen hebben. Wij hebben heden 4 luidsprekers op de schrijftafel staan, prooberen welke we zullen nemen. Ze zijn in prijzen van f 20. - f 30. Wij hebben er niet veel verschil in. Het abbonnementsgeld is f 0,50 per week, aanlegkosten f 7,50; we hebben er lang tegen

gehangen. 't Zat er niet aan en feitelijk is dat nog zoo, doch we nemen het er af, en in orde is 't. Enfin we zullen het probeeren , kan 't niet dan laten we ons weer knippen, want de salarissen gaan stiekem aan naar beneden.
We zitten nog met heel wat werkloozen, om de 500.

De regeeringen, rijks- Provincie en gemeenten weten haast niet wat ze met al die honderden aan moeten vangen. Er zijn rijks- provinciale en gemeentelijke werkverschaffingen zoals kanalen graven, waterleidingen aanleggen, woeste gronden in cultuur brengen enz.
Doch deze werken worden tenminste vele met groote schade uitgevoerd s, de opbrensten wegen lang niet tegen de uitgaven op. De Zuiderzee wordt gedempt, dus we krijgen er een provincie bij. En het land heeft al geen hooge waarde want de productendie verbouwd worden kosten niet veel.
Het begint nu – 29-30 Dec :1932 – een beetje te vriezen. Doch nog zacht weer.
Nu ik dit neerschrijf spelen ons jongste kind een van vijf jaar, Dina, met een buurjongen achter 't huis in de zandbak.
Er gebeuren ter plaatse geen bijzonderheden, maar om ons heen is 't lang niet pluis. Voor ongeveer twee weken wordt er uit een postzak ten postkantore f 20.000 vermist.Raadselachtig geval. De directeur maakte des zondags de brief klaar, beambten doen hem in de zak. De zak komt in Groningen aan zonder f 20.000 (Per abuis ten 2^{e} male vermeld)
Thans heeft men nog niets alhoewel 1 hulpbesteller vder Sch. Een commies en een werkvrouw zekere Jantina Sch. Gearresteerd zijn en voorgeleid zijn in verband met de hiervoren omschreven postdiefstal.
Nu weer een procuratiehouder van een bankinstelling te Veendam heeft een tekort van f 30.00 en is er tusschen uit, waarheen onbekend. Men kan nog nagaan dat hij zaterdag n.m. 24 Dec. Vertrokken is en in ieder geval f 10.000 aan waarden meenam. Tot heden spoorloos.
Nogmaals Winschoten. In den nacht van 28 op 29 Dec. Komen des morgens de eerste beambten op het spoorwegstationbureau en ontdekken dat de brandkast op een kier staat en f 2400 op stap is. Van de daders geen spoor. Speuren met een politiehond levert niets op, men vindt vingerafdrukken.
In Dinxperloo overvallen 4 Duitschers een fileaalhouder en kantoorhouder van een bankinstelling,slaan hem bewusteloos. Moeten echter vluchten zonder gred, worden kort over de grens aagehouden doordat de huisgenoten van de beambte direct hulp ophaalden en de polite in de buurt was. Dus allemaal dikke dingen om ons heen behalve 't laatste geval.
Oudejaarsdag, een dag van beteekenis. Dat dacht zeker ook Hendrik Medema. Ik kwam 5½ uur op straat en zag tegen de muur van de kapperszaak Berghuis een hoopje. Kijken, jawel hoor H. Medema op en in elkaar gedraaid. Wakker maken, hij viel om, ik zag toen dat het gezicht aan den eenen kant dik opgezet was en de mond bebloed was. Half sleepen half loopen en zoo kwam Medema in de cel terecht want hij was totaal slap en machteloos van de jenever. Om 10¼ uur kijken en ja weer een dronken patient. Die had het niet zoo dik beet als no 1. Beweerde niet dronken te zijn, doch toen ik hem losliet door de fietshokdeur plofte hij languit op den grond en kon alleen niet meer op komen.
Ook de cel in, rommel uit de zakken. Daar keek ik van op. Inhoud diverse zakken 1KG op 1 pindasausjes, 1 flesch wijn, 1 grote lange weckflesch met kersen en de nodige sigaretten, portemonnaie met f 7. Medema had f 18 inde beurs. Toen Medema er maar weer uit en [Snoek] werd om 3 uur 's nachts ontslagen.

- 1932 -

Overigens is het oude en nieuwe jaar vrij kalm verloopen. Toch drukke dagen voor ons de rijksveldwachter en ik gingen oudejaarsavond om 7 uur in dienst en kwamen om 3 uur 's nachts weer binnen.We waren in al die tijd misschien 1½ uur van de beenen geweest. Zondagavond van 7½ uur tot 1 uur. Toen hadden we het wat gemakkelijker, we namen tenminste wat meer rust. We hadden ook succes met ons surveilleeren er was niets vernield en niets weggesleept oudejaars-nieuwjaarsnacht. Dat wordt toch hardop beter, als men de ouden hoort over vroeger dan is 't nu niets meer.

Keurig weer, zoo zacht als zijde. Er is hier een melkveehouder die overdag en misschien ook des nachts wel nog een jong rund en een paard in het land heeft loopen. 4 Januari met een zekere Bos van N.Scheemda aan het visschen geweest met netten. Bos, pachter van de zoogen. Kleigaten te 't Waar had mij al een paar keer uitgenodigd om eens mee te gaan. Enfin we wagen er een halve vrije dag aan, een voormiddag. We komen in een vlak bootje goed lek en varen af. Ik sta gedurig te waterhoozen. We zetten netten rondom in een kleigat en Bos plonst met een polsstok door het riet en het water. Resultaat nihil. Een ander gat opgezocht en geprobeerd. Resultaat gering, 4 voorns en een baars. Het was inmiddels 11 uur geworden en we gaan huistoe. We kopen ons ieder een borrel (ik tracteer) en gaan naar huis.
Het mooie weer blijft aanhouden, overdag soms mooie zonneschijn en des avonds meestal wat mistig. Tref hedenmorgen een Poolsche jeude. Zie hem bij Israelieten rondgaan, iets haveloos gekleed alhoewell geoverjasd. Houdt hem aan Zag er een beetje spook aan. De man toont een geldige pas. Hij vertelt mij in 't Duitsch dat hij boeken verkoopt aan Israelieten , dat hij 4 weken ziek geweest is in Den Haag, dat hij anders met koffers reist en met manufacturen vent, doch nu nog die koffers niet kan dragen. Kan wel waar zijn maar ook wel niet.

Het is buitengewoon gemakkelijk weer, niets bijzonders.

Thans begint het te vriezen, het lijkt ineens op volkomen winter.

De vorst wordt strenger en er valt een beetje sneeuw. Hierdoor en het vele verkeer wordt het spiegelglad op de wegen. De ijsverenigingen beginnen reeds wedstrijden uit te schrijven. De vorst gaat strenger worden, er zijn nachten dat het van12-14 graden vriest. IJswedstrijden in alle vormen, prijzen 1^{e} dan varieeren van f 150.- tot f 15.-
Zeer onverwacht op den morgen van den 28 Januari een vrij royaal regentje.
De U.L.O. Leerlingen hebben het den 27 nog getroffen. Die hadden een wedstrijd op schaatsen op de spoorweghaven. Onze Klaas wint de derde prijs, een mooie portefeuille. Hij rijdt op mijn hoge gummieschoenenen ik heb hem een paar mooie doorloper schaatsen gekocht. Hij heeft een flinke vorsche streek doch kan niet te vlug van 't eind afkomen.
In den nacht van 20 op 21 Januari kom ik een moment in gevaar. Na afloop van een ijsfeest [in] cafe J. E. Stijkel is een zekere G. Baas niet erg lekker. Te veel drank en begint praatjes tegen mij over zijn broer Kornelis die voor diefstal van een tasje en portemonnaie in 't huis van bewaring te Winschoten zit. Hij trekt eindelijk een mes en wil mij bespringen en dan n.l. steken of snijden. Voorzichtigheidshalve trek ik de klewang uit de schede en wacht hem af. Hij neemt ineens een zeer dreigende houding aan en ik denk soms, hij

springt toe. Om hem tot rede te brengen waarschuw ik hem luidkeels. Eenmaal dacht ik nu gaat het er vast opaan en sla na hem met de scherpe klewang. Ik tref hem aanzijn linker onderarm die hij vooruit gestoken had en het mes achter zich hield. Hij trekt nu zijn klompen uit om beter te kunnen staan doch komt ook tot de conclusie dat hij gewond is en begint zijn beide handen op te steken. Hij heeft niet eenmaal gezegd dat hij mij wou dood steken of zoiets, doch zijn houding was dreigend. Ik was om hem eigenlijk te sparen geretireerd in de richting waar ik wist dat de rijksveldwachter Bouwman op een ouderavond was. Ik heb hem er bij gehaald doch intusschen was G. Baas hem gesmeerd. Een paar dagen later heb ik hem gehoord en verbaal aangezegd.

Een hardrijderij van parenop schaatsen op de nieuwe haven. Slecht ijs, dooi weer, het is levensgevaarlijk voor de deelnmers.Vallen en nog eens vallen, alle deelnemers, 10 paren, zijn meer en minder gewond.
Hardrijderij van voetballers uitgesteld want hedenmorgen begon het plots te regenen, doch het vriest ook nog. Mijn dochter kwam thuis van kweekschool van Winschoten en was doordat een met haar rijdend meisje viel vrij leelijk gevallen. Nogal vrij wat pijn gedaan.

De winter schijnt weg te gaan. 1 febr. Een dag en nacht van regenen veel wind. Geweldig dooi weer. 31 Jan nog een wedstrijd op priksleden gehouden door werkloozen om spek. 64 deelnemers Er was met lijsten gelopen en f 107 opgeloopen. Hiervoor kon heel wat spek gekocht worden daar de prijzen varieerden van f 0,20 tot f 0,30 per pond.
Heden 2 febr. Mooi vrij zacht weer. Een onzer plaatsgenooten zekere Chr. Brouwer een echte hardrijder op de schaats won in ongeveer 14 dagen f 700 aan prijzen. Zowat alle 1^{e} en 2^{e} Hij won in drie dagen in Z. Holland f 275.- aan prijzen.

De winter heeft zijn aftocht geblazen en we hebbren na eerst wat regen en wind, enkele dagen nu vrij zacht weer.
In den nacht van 4 op 5 februari een zeer ernstig insubordinair gebeuren in Ned. Indië. Een groot, zeer modern uitgerust Oorlogschip genaamd “de Zeven Provincieën” ligt in Oleh-leh [rede van van Kota Radja] De commandant, zekere Eikenboom is met enkele officieren aan wal gegaan naar de Soos. Het scheen onder de bemanning niet pluis te zijn. Er was een gedeelte van boord en nog ±200 man aan boord. Zoo'n 180 inheemsche schepelingen, enkele officieren, een paar Europeesche onderofficieren en Europeesche minderen. Vrij zeker onder aanvoering van het Indische personeel breekt er muiterij aan boord uit . De officieren worden gevangen genomen en de schepelingen varen weg met de oorlogsbodem. Zij stomen de Indische wateren in. De couranten staan er vol van en iedereen ziet met grote spanning de ontknoping tegemoet. Er werd een escader samengetrokken en vliegbooten uitgerust om de vluchtelingen te achterhalen. Na ongeveer 4 dagen heeft er ontmoeting plaats. Na eenige sommaties zonder resultaat, de muiters varen maar door, wordt er vanuit een vliegtuig een bom op het muitende schip geworpen die 18 dooden en 25 gewonden veroorzaakt. Na een paar dagen overlijden nog een paar zwaargewonden. Daarna geven de muiters zich over. Niet al de op de “Zeven Provincieën” aanwezige manschappen zijn muiters. Dit zal het onderzoek nog moeten uitwijzen. De commandant zal wel de pijp uit gaan. Want volgens de couranten heeft hij twee waarschuwingen ontvangen dat het aan boord niet pluis was. Maar meneer bleef op de soos en zijn schip ging er zonder baas vandoor.
Natuurlijk bracht een en ander groote beweging teweeg in de Kamer. De koningin die in Zwitserland was kwam met spoed terug naar de residentie.
Nog een vermeldenswaardig feit. Christiaan Kunst, een 84 jarige oude schoenmaker komt

te overlijden. Burgemeester en ik komen er aan te pas omdat er geen familie is en de oude dood voor het bed lag en de deur vast zat.
Om kort te gaan, er werd verondersteld dat dat er nogal wat geld aanwezig zou zijn. We vindenin een trommel op de beddeplank en in een portefeulle en in een stenen ketel, op aanwijs van Luppien vanHam, veel zilvergeld. We vinden zowat f 160,- aan papier. In totaal wordt er f 609,- gevondenHet viel dus niet af. Er waren ook reeds personen bij hem geweest om te vragen of hij zich wel redden kon.

12-24 febr.
De winter begint nogmaals te heerschen. Het is soms nijdig koud, en iedere dag sneeuw en hagelbuien. Heden 24 febr. Zijn zijn slooten en grachten met een flinke ijslaag bedekt. Het is ook nog allemaal werkloozen. Onze gemeente telt thans rond 7000 inwoners en we hebben ruim 600 werkloozen. De muiterij op Hr. Ms Oorlogschip “de Zeven Provincieën” is nog lang niet uitgestreden. De muiters zijn allen ondergebracht op het eiland Onrust (Indië) en nu wordt er zwaar geboomd wat er met hun gebeuren moet.
Overigens tegenwoordig geen bijzonders.

De winter die ons weer zoo ongeveer een een weekje aan de praat gehouden heeft is nu eindelijk de plaats gepoetst. Van 3 op 4 Maart omstreeks dien datum althans brand, grote brand, in het Rijksdaggebouw te Berlijn. Volgens eigen bekentenis is de brand gesticht door zekere van der Lubbe, een Nederlandsche communist. Daar na gebleken onderzoek de brand op 6 á 7 plaatsen gesticht moet zijn wordt vermoed dat v/d L. helpers heeft gehad. Hij wil zich daar echter niet over uitlaten. Een paar dagen te voren door de Nationaal Socialisten [een] groote ontdekking gedaan bij een inval in het Karl Liebknechthaus te Berlijn. Duizenden KG propagandamateriaal en bezwarende gegevens tegen de communisten. Alles wees op een ophanden zijnde revolutie van hun kant.
Zondag 5 maart groote verkiezingen in Duitschland. Hitler is Rijkskanselier geworden een N.S. en zal nu het communisme eens kort zetten. In Nederland geen bijzondere gebeurtenissen.
De Nazi's, zoals men de Hitlermannen verkort weg noemt pakken met groote stevigheid het bewind ter hand. Tal van arrestaties worden gedaan daar de Nazi's bij de gehouden verkiezingen met een grote meerderheid in de Rijksdag gekozen zijn.
In Nederland tot heden geen bijzondere gebeurtenissen. Vanaf 18 Maart 1933 bijzondere nachtdiensten. Er is uitgelekt dat er bij een oud alleenwonend persoon in Heiligerlee in onze gemeente ingebroken zal worden.
Als de mededeling op waarheid berust kon moeilijk gecontroleerd worden. Wij spreken af dat we met ons vieren de nachtdiensten zullen verrichten. Dat betekent, omdat nu de diensten met 4 man telkens 2 zullen doen, om de andere nacht in dienst moeten van des avonds 10½ tot des nachts 4 uur des morgens . We zitten in een tamelijk goed verwarmd lokaal der O.L. School te Heiligerlee. We hebben dan een goede kijk op het huisje waar de inbrekers verwacht worden. Het huisje staat vlak bij de school en we hebben alleen kijk op de voorgevel en een eindje zijmuur. We hebben een klein kastje bovenop een schoolbank staan en zitten daarop en kunnen dan juist over het matglas heen zien. Nu, na anderhalve week waken nog steeds niets geweest. Tegenwoordig nachvorst en overdag zeer mooi weer. Ik ben tenminste al aan het tuinieren geweest. Het is overdag bepaald warm en er loopt al weer eenig vee in de wei.
Hedenavond weer om even voor 11 uur van huis en waken in Heiligerlee tot 3 uur en dan weer huis toe. Het hoofd der school weet er een beetje van en ligt de sleutel des daags in een hoekje onder een steen waar wij hem vinden en ook weer deponeeren. - -

29 Mrt t/m 10 April
Wij hebben hiervoren omschreven waken 14 dagen volgehouden d.w.z. Telkens met 2 man iedere nacht . Geen resultaat. Thans 10 April, de oude man leeft nog , er gebeurt niets. We hebben wel eens een dag dat het wat minder mooi is, doch globaal genomen, alle dagen mooi weer. Er komt al heel wat vee in de weiden want deze staan er best voor. Er gebeuren geen bijzonderheden op politiegebied, af een toe een overtreding, daar is het mee uit.

11 April t/m 1 mei
Den laatsten tijd niet veel lust om het dagboek bij te houden. Ook gebeurt er niet veel te vermelden. Den laatsten tijd, 3 weken, is mijn oude vader bij ons. (die was toen 72 jaar, LGN) Dat is meer om het jaar door te komen. Hij kan dan zijn oudedomsrente opbergen en heeft meer wat om te leven als hij inzijn eigen woning in het dorpje Beers (Friesland) terug komt. De schoonmaak is nog in vollen gang hetgeen afgewerkte nerveuze soms mopperige huisvrouw geeft.

1933 - 3 mei
Hedenmiddag een poosje geslapen omdat ik voonemens ben hedenavond in nachtdienst te gaan.

1993 - 23 oct.
Na 3 mei niets meer bijgehouden geen idee.
Op 23 Oct. 1933 meer idee tot bijhouden gekregen en weer begonnen.
Enkele belangrijke gebeurtenissen gedurende de zomer even aanhalen.
Zoowat om de 14 dagen aan het visschen naar 't Schildmeer te Steendam, 'n enkele keer met ander gezelschap doch meestal met de courantendrukker Doevendans. Hij gaat het liefst met mij en ik ga bij vookeur met hem aan 't visschen; omdat de kerel zo propvol humor zit, dat hij er bijna gedurende de gansche dag van overloopt; zoodat iedere vischdag eigenlijk een feestdag voor ons beiden is. We hebben in de meeste gevallen een fles vuurwater in de boot en op gezette tijden of bij bijz. voorvallen b.v.b we vangen of verspelen een mooie visch dan schenken we even in. De nodige machtspreuken klinken zo voor en na. Om te noemen ving ik deze zomer de grootste visch, een brasem van 43 cm lang en naar schatting 3 pond zwaar. Dat dier werd bij weet ik niet wat vergeleken en een dubbele oorlam werd er op genomen. We hebben anders deze zomer nier veel gevangen.
Het wou de meeste keren niet best bijten. We haalden allerlei toeren uit om de visschen te verschalken doch het werd maar zelden met succes beloond. We zij er ook een nacht overgebleven en zouden toen bij een zekere Wiltjer in 't hooi slapen. Doch dat liep heel anders. We kwamen des avonds tussen 9½ en 10 uur aldaar aan.
We waren eerst even wezen opsteken en kwamen alzoo in een gemoedelijke vrolijke stemming bij Wiltjer aan. Brave mensen die Witjer en zijn vrouw. Koffie, sigaren, en een stuk koek stonden klaar. Enfin, daar hadden we niet op gerekend. De beide niet meer jonge menschen en hun dochter zaten netjes aangekleed in de voorkamer. Wij moesten koffie drinken, koek eten en een sigaar opsteken. Vooruit dan maar. Ik keek om mij heen of er ook muziek te maken viel, Ja hoor, vrouw Wiltjer kreeg 't in de gaten en sleurde een groote harmonika omhoog, reikte mij hem aan en los ging 't . Oude en nieuwe wijsjes dreunden door de kamer. Doevendans en ik kregen het warm, jas uit en vest los. Doevendans keek zeer leuk uit en loerde me aan hoe of ik die deunen uit de harmonika ontlokte. Enfin, na de koffie nog een borreltje of twee en zoo gingen we door tot 1 uur 's nachts. Tegen eenen ging vrouw Wiltjer opstaan en zette met een groot gebaar twee

deuren open en zeide: nu slapen jullie hier vannacht en niet in hooi. Wij staarden met paardeogen in de open ruimte en staarden naar een keurig opgemaakt bed. Met schoon wit beddegoed er op. Nu wij spartelden nog wat tegen doch lagen in zeer korten tijd in een weldadigen slaap. We piepten lekker en stonden de de volgende morgen nu zo lekker mogelijk op, waschten ons en ontbeten met de familie Wiltjer, en togen daarop na een hartelijk afscheid weer ter vischvangst. We hebben hun later wat boeken gestuurd. Zoo is een groot deel van de zomervakantie op het Schildmeer doorgebracht. Ook wel naar ander plaatsen zoals kanalen en kolken in de omgeving.
Dat bevalt mij doorgaans niet ik voel mij het meest op mijn gemak in 't bootje op 't Schildmeer. ----------
De zomer is intusschen gepasseerd en bracht ons lange perioden van mooi weer en veel zonneschijn. Dit was later ook merkbaar. B.v.b. De veldvruchten waren dit jaar zeer vroeg klaar. Ik heb de datums niet bijgehouden doch al zeer vroeg kon het eerste koren gezicht worden. Ook de tuinvruchten zoals boonen en aardappelen waren vroeg klaar. Zoo aten wij den 1 Juli de eerste groene boonen van de zgn. koude grond. Het waren ook geen kleintjes, maar flinke lange boonen. Ook de nazomer en begin herfst veel mooie dagen. Een enkele dag regen en dan weer prachtig weer.
Veel vermeldenswaardige bijzonderheden hebben niet plaats gehad.

Den [ ] Augustus maakte hierop echter een uitzondering. Een zekere Derk Baas thans een man van ruim 50 jaar. Stond niet te best bekend had veel kwade eigenschappen, en was soms blijkbaar in 't bezit van een revolver. Den [ ] dan verkeerde hij onder invloed van de alcoholische drank en schoot, nadat hij eerst een woordenwisseling met A. Siemons had gehad, diens vrouw dwars door een glasruit boven in 't hoofd. Het was meer een ernstig schampschot. Wij de rijksveldwachter en ik kregen er bericht van. Toen we bij Siemons kwamen lag diens vrouw languit in de keuken op den vloer.
Er lag geronnen bloed op een deurmat en 't hoofd der vrouw was erg bebloed. De dokter was reeds aanwezig en een stuk kogel was schuins in de zolder gedrongen.
Later werden er aan den buitenkant nog 2 patroonhulzen gevonden en in huis nog 2 stukjes kogel. De vrouw was er wel ernstig aan toe doch genas weer. Des avonds werd D.B. door ons aangehouden. Wij hadden wat assistentie gevraagd van gemeente- en rijksveldwachters. Bij D. B. in huis verklaarde hij van niets te weten en beloofde na wat heen en weer praten bij ons te zullen komen naar het gemeentehuis. Dit was echter bijna verkeerd belukt. Hij nam een verkeerde koers en als ik dat niet net op tijd in de gaten had gekregen was hij ons misschiennog ontkomen. Ik fietste echter de Winschoterweg uit en omdat mij te binnen schoot dat daar twee zgn. overzetbakken in het Winschoterdiep lagen. Hij D.B. Kwam uit Eexta, ik ook, en ging in de richting dier bakken. Mijn vermoeden bleek juist te zijn geweest, want vanuit de verte zag ik dat iemand met een dier bakken over het kanaal gezet werd. Naderbij gekomen zag ik dat het D.B was die overgezet werd. Was hij voor mij aan den Winschoterweg geweest dan was hij misschien in de richting Winschoten verder gevlucht. Ik schikte het zoodanig dat toen hij zijn fiets aan de wal zette ik juist vlak bij hem afstapte. Ik had mij automatisch pistool (meer genoemd browning revolver) onderwijl genomen en schietvaardig gesteld, onder de mantel want het regende, in de hand. Ik vorderde zeer beslist van hem dat hij onmiddellijk met mij mee moest gaan naar het gemeentehuis.
Hij antwoordde dat hij een omweg gemaakt had om de menschen die in groot getal op de been waren, iets te ontgaan en van plan was naar het gemeentehuis te gaan. Hij verzette zich dan ook niet en ging gewillig mee. Na verhoor, ook door den heer burgemeester Venema, is hij in het arrestantenlokaal opgesloten en twee dagen later naar Winschoten gebracht.

Kantlijn: eisch
2 jaar
gevangenis
straf

Het woord is nu aan de Justitie.
Verder was een belangrijke dag in de maand October mij dunkt 15 of 16 toen er een geweldige storm op kwam zetten. Des v.m. Woei het al zeer stevig, en ± 11½ uur v.m. Reed ik per rijwiel langs de stationsstraat te Eexta. Plotseling hoorde ik eenig gekraak. Ik keek omhoog in de boomen die bij den weg stonden en zag dat een der toppen uit de richting begon te komen. Ik minderde vaart enstapte af. Misschien 6 of 7 meter voor mij sloeg een der boomtoppen tegen de weg zoodat ik er niet langs kon. 't Scheelde maar weinig of ik had onder de vallende boom gelegen. Dat was mij vast niet goed afgegaan want het was een vrij zware boom. Enfin 't was in orde en ik trof direct maatregelen dat de boom opgeruimd werd. Des middags tusschen 1 en 3 uur was de storm het ergst. Verschillende boomen knapten af, weer anderen gingen met wortel en tak omver. Schoorsteenborden en lange opgemetselde schoorsteenen sloegen naar omlaag. Persoonlijke ongelukken kwamen hier niet voor doch elders wel In Amsterdam kreeg een 18 jarigen jongen een dikken boomtak op 't hoofd en was onmiddellijk dood.

20 Oct.
Een vrije dag. Des morgens aan visschen naar de veenwijken achter 't Midwolder bosch, niets gevangen. Des middags naar een kolk van boer Dijkstra te Midwolda. Vangst als v.m. Verder geen bijzonders. Zondagavond 22 Oct. Met de rijksveldwachter in nachtdienst. Niets ontmoet en beleefd.

24 Oct.
Des v.m. Op straat te Scheemda zeer veel auto's en ander verkeer met het oog op de Groninger weekmarkt. Des v.m uur 11½ naar Eexta, letten op schoolkinderen van Klein Rusland (woningbouw Eexta) Er waren klachten over allerlei ondeugden van dit jonge volkje bij den Burgemeester binnegekomen. Des n.m. na schooltijd 't zelfde.

25 Oct.
Omstreeks middag een vrij ernstige aanrijding Op de Winschoterweg komt van een paard en wagen. Dezen zijn al vrij dicht bij elkaar toen nog een zgn. W-taxi auto nog tusschen beide door gaat. Op 't zelfde ogenblik loopt een kind dat achter een der wagens liep de weg over en wordt gegrepen door de auto. Het wordt een eind weggeslingerd en blijft dan bewusteloos liggen. Het blijkt een vrij ernstige hersenschudding te hebben. Het kind heet Tjakko, en is een zoontje van J. M. van Dijk alhier. Eerst oordeelde men dat de chauffeur geen schuld had doch ik was van oordeel dat de wagens te dicht bij elkaar waren en maakte in die richting proces verbaal op. Na verloop van een paar dagen leek het met Tjakko wat beter. Nu moet de kantonrechter het verder maar weten.

Oct 30
Den 26-27-28 3n 29 October niets geen bijzonders.
Het weer begint minder te worden, er komen wind en regen. Heden Raadsvergadering op verzoek van een drietal raadsleden. We moeten maar eens zien, tot dusver haddeb de raadsvergaderingen een rustig verloop. Ook deze vergadering had een rustig verloop .
Des avonds moest ik in opdracht van den Burgemeester een verloting die door B en W

toegestaan [was] controleren. Loten en nummers der prijzen geteld en toegezien dat de verschillende getrokken nummers goed afgelezen werden. Alles had een goed verloop doch ik won niets op mijn ene lot.
Op deze laatste dag der maand laat het weer nogal te wenschen over. Vrij wat regen en wind. Hedenmorgen straatdienst gedaan met oog op 't verkeer. Niet veel drukte kwam zeker van ' slechte weer.

Nov 1-5
Het slechte weer blijft aanhouden veel regenwater. Totdat 3 nov. eenige verbetering intreed. Ik nam den 4den een dag vrij. Er moest nog een vischdag gehouden worden. Des morgens niet te vroeg van huis want het wordt aardig frisch. Om 7½ uur reis ik goed en wel. Mijn vrinden Doevendans en zoon wilden nakomen. Zij konden nog niet weg. Ik ben bijna ter plaatse en krijg een flinken regenbui zoodat ik bij mijn zwager de boomkweeker H. v/d Tuin (hij is getrouwd met een zuster van mijn vrouw) aanwip om te schuilen. De bui was nogal vlug over. Ik aan 't visschen. 't Was achterna beschouwd dwaasheid want het wilde beslist niet . Toch waren er nog een bootje of vijf op 't meer aan 't visschen.
Geen en ving wat. Ruim middag ruk ik in. De Doevendansen dacht ik komen niet meer, want zij waren er nog niet. Ik ben goed en wel aan wal en daar rolt hun auto (gehuurde) voor. Verbaasde gezichten van beide kanten. Kort beraad, het weer dat des morgens eerst mooi geweest was, was om middag minder en knapte toen weer op. Wij gingen met zn drieën in de boot weer het meer op. Visschen , op allerlei manier probeeren, doch 't was nog als des morgens, het wou niet. Ik ving nog een klein voorntje. Dat kwam aan een snoekhengel, doch ook dat baatte niet. Om 3½ uur einde en tevens einde seizoen.

6 Nov
Slecht weer vieze druilerige regen. Eerste Allerheiligermarkt te Winschoten. Veel volk uit de gansche omgeving trekt er heen

7 – 20 Nov
Het weer gaat wat op en af minder beter enz. Niets belangrijks de ll dagen – De werkloosheid begint meer toe te nemen ikdenk dat we de 200 stuks al weer genaderd zijn. Dezer dagen nog een verbaal gemaakt tegen iemand die een soort achtervetrekje in zijn woning heeft laten aftimmeren zonder vergunning. Thans best weer, zo goed dat er nog eenig jongvee en paarden in de landen lopen.

21 Nov – 6 Dec
Nadat het weer nog eenige dagen regenachtig was geweest begint het een paar dagen ietwat op te helderen. Des avonds van den 2 op de 3den December is 't ineens scherp koud en Noord-Oosten wind. Van zondag op Maandag direct strenge vorst in sommige streken 13 gr vorst. Hier 10 – 12 gr. Celsius. Van betekenis was er nog geen nachtvorst geweest. Des Maandags (het had toen nog maar een nacht gevroren) werd er al schaats gereden op grachten enz. Ja er reden zelfs enkele waaghalzen op de kanalen als het Koediep en het Zijldiep. Tegen Dinsdag en Woensdag 5 en 6 Dec werden in de bladen reeds ettelijke wedstrijden aangekondigd. Woensdag was het evenwel niet zoo streng koud als Maandag en Dinsdag en de wind was van Noord-Oost Ziud geworden/
Mij oudste jongen Klaas rijdt heden voor de tweede dag. Hij heeft mijn hooge gummieschoenen aan met wat papier er voorin want ze zijn hem nog wat groot.

- 1933 -

7 -10 Dec
Er heerscht tot en met den 9 den vrij strenge koude. Den 10 Dec Zondag, mooi winterweer niet erg koud weinig wind en mooi ijs. – Ik ga met mijn beide jongens Klaas en Albert op schaatsen naar de grens van Nieuwolda. – Des middags allen weer op het ijs, behoudens moeder de vrouw. Die durfde er niet meer op nadat ze haar knie gebroken heeft nu 5 jaar geleden. -Vrij veel volk op de ijsbanen.
Van Zondag op Maandag lichte vorst maar een paar graden. Maandag dooi niet op schaatsen. Dinsdag dooiweer en wegen kaal vriezen op spiegelglad. Gee op reis naar school naar Winschoten met andere jongens en meisjes. Komen allen terug de heele kluit is gevallen en gaan nu met den trein.

11- 18 December
De gladde wegen waren nogal spoedig weer verdwenen.- Goed ook eenige auto's komen op 't ijs en door 't ijs in de kanalen tercht. Weer anderen durven niet verder rijden.- Het blijft winteren en er wordt druk schaats gereden. Wij hebben ook al twee wedstrijden achter de rug. Den 15 en den 17 Dec wedstrijd van mannen. Mooie wedstrijden alhoewel aan 't einde nog kwestie. Den 17 Dec na afloop een beetje feest in het café Kraster. 11 ½ hooren we de kastelijn heftig roepen van “sluiten”. Wij gaan binnen en ontmoeten een wriemelende en ruzieënde massa. Enfin we zagen de toestand en begrepen dat het hoog tijd werd dat de gasten op straat kwamen. Op aanwijs van een der jongens hall ik nog een der tegenpartij een geopend zakmes uit de zak enbonjouren hun de plaats uit. Het is inmiddels dooi weer geworden.Ook in de avond van den 18 Dec 1933 dooi weer,

19 Dec
De dooi blijft aanhouden geen wind of regen doch eenbeetje neerslag. Hedenmorgen straatdienst gedaan , wel zeer druk autoverkeerdoch alles liep goed. Hedenmorgen al vroeg een uur of 7 viel een koe of meer uit een veeauto. Het dier werd wer opgevangen en kon zijn reis naar Groningen vervolgen.
Zondag 17 Dec red ik met een zekere Rendering een klein jongetje van 5 jaar oud, genaamd Arie Meijer vrij zeker 't leven. Ik ging naar de spoorhaven op schaatsen. Bij de ingang de haven lag een ingevroren schip. Naast het schip een bijt in 't ijs. Plotseling zie ik dat een klein ventje in de bijt hangt met het bovenlichaam nog even op 't ijs. Rendering ziet mij er op af schieten doordat ik nog iets riep. Wij grijpen hem er net op tijd uit. Ik stuur eengrootere jongen met de kleine naar huis. De volgende dag even naar de ouders die n.l.zeer dankbaar voor de redding waren.

20 – 23 Dec Er wordt vanuit verschillende buitenlanden nog wel koude gemeld, doch hier blijft de dooi aanhouden. Kalm dooi weer met af en toe mist en neerslag. Het schaatsenrijden is eerst weer gedaan. Wel jammer want we hebben 3 zondagen.
Niet erg druk met de feestdagen, slechts in een hotel cafe is een zanguitvoering. De werkloozen kregen gisteren een kerstuitkering. Zoo kreeg een steuntrekker die tegen werkloosheid verzekerd was bij de landarb. Bond b.v. b. als volgt.
Stel u voor een gezin van 6 pers: man vrouw en 4 kinderen:

Steun
f 7.-
f 1.- brandstoftoeslag
f 2.- kindertoeslag f 0,50 p. kind
–---- huurtoelag hangt er vanaf als hij meer dan een
f 10.- zeker bedrag aan huur betaalt
1,75 kersttoeslag van de steun f 0,25 per f 1.-
–---
f 11,75 Zoo ontvangen ze dan doch nu meen ik dat men nooit verder gaat dan f 10,60
De bevolking is rustig. We hebben ruim 600 werkloozen, aantal zielen gemeente 7000

24 – 27 Dec
Geen bijzondere gebeurtenissen. De kerstdagen 3 Zondagen achter elkaar zijn zonder incidenten voorbijgegaan. We hadden 't niet erg druk. Er viel slechts een zanguitvoering voor.

28 – 31 Dec
Het blijft een beetje vriezen en dan weer dooien zoodat het ijs in de kanalen zachtjes aan minder sterk wordt. Er is evenwel nog geen enkel vaartuig door gekomen. Oudejaarsdag verloopt zeer kalm. De daarop volgende nacht gaat ook best. Wij – Bouwman en ik surveilleeren van des avonds 7 uur tot des nachts 3 ½ uur. Voor zover wij kunnen nagaan zijn er geen schandalen gebeurd. 's Nachts om 1 ½ uur knallen er enkele schoten en wordt bij een woning waar men nog feestvierde wat vuurwerk afgestoken. Over 't geheel genomen een kalme redelijke overgang van 't oude in 't nieuwe jaar.

- 1934 -

1 Jan
'n Kalme rustige nieuwjaarsdag. Vuile modderige natte wegen, opdooi. Des nachts weer surveillance met Bouwman tot 2 uur. Wij zijn best tevreden dat 't volk zoo vroeg weg is. 'n Best verloop geen vechtpartijen. Iets wat voor ons heel wat minder was, was dat er in dezelfde nacht om 3 ½ uur brand gemeld wordt.We hadden veel geloopen en gefietst waren dus nogal vermoeid. Enfin, 't was maar een klein huisje 6 uur was ḱ weer thuis en schiet handig weer onder de wolletjes. De brand had zooals gewoonlijk oorzaak onbekend en de menschen er in nachtgewaad uit. Huis werd bewoond door 'n jonge arbeider met vrouw en kinderen Hilko de Vries

1 – 8 Jan
Na deze onfortuinlijke nacht volgde eenmeer normale zoodat we Dinsdagmorgen weder goed fit opstonden. Het dooiweer blijft aanhouden alhoewel het zeer langzaam gaat.
Heden 8 Januari voor het eerst weer een schip door Winschoterdiep. Men had er acht flinke paarden voorgespannen, nu het ging vrij vlot alhoewel het ijs nog wel 10 cM dik was.

Jan 10
Groot gebeuren in Duitschland een zekere van der Lubbe, Nederlander wordt onthoofd in Duitschland schuldig bevonden aan randstichting in het Rijksdaggebouw te Berlijn.
Er werd een politieke kleur aan het geval gegeven door er hoogverraad van te maken omdat die brand voor de Comm. Partijen het teeken zou zijn als begin der revolutie.
Een en ander gebeurde onder president von Hindenburg en Rijkskansekier Hitler.

Jan 11 -22
De dooi blijft aanhouden, de schepen ondervinden nog een geweldigen last van het ijs. Het ijs vertrekt zeer langzaam doordat het des nachts weer wat vriest en overdag nog vrij koud is. Rgen en winf wil er maar niet komen. Ja toch, eindelijk steekt er een half stormpje op uit het Zuid Westen nu schiet het beter op. In in hiernaast genoemd tijd wat eenige malen bij de brug gestaan dat er enkele schepen vanwege het ijs haast niet vooruit konden. Eenmaal op een middag van 1- 3 met een schip, een groote boot die de hele breedte van de brug bezette en ijs er tusschen. Eindelijk met een motorbootje er voor , en een groot motorschip erachter op te stoten en een paar man aan de lier kregen we hem er door.

Jan 23
Bij eenlatere keer ging er een sleep van 16 a 17 stuks schepen door de brug. Thans begint het des nachts weer veij sterk, 5 gr, te vriezen. In de schaduw de hele dag vorst. Nog een vergeten feit vermelden. Met ingang van 1 Januari 1934 is de arrondisements-Rechtbank te Winschoten en te Tiel opgeheven. Dit gebeurde uit bezuiniging bij de rijksregeering. Als we nu wat voor de rechtbank hebben moeten we naar Groningen. Bovendien zijn er nog op diverse plaatsen 39 Kantongerechten om dezelfde rden opgeheven.

17 Febr

- 1934 -

Had den laatsten tijd geen lust om dagboek bij te houdenen wilde het al opgeven. Den 17 Februari gebeurde er echter een vermeldingswaardig iets, zodat ik besloot wederom aantekeningen te maken
De Belgische koning, Albert gaat alleen een rotsachtig gebergte bij Namen beklimmen en hoe of het zat, als hij uitgegleden en gevallen is, of dat hij door bandieten naar beneden gestort is zal wel nooit aan 't licht komen, doch wordt de daarop volgende nacht na zeer lang zoeken met gespleten schedel gevonden. De Koning die algemeen zeer gezien en bemind was, was met een kamerheer per auto uitgereden. Deze kamerheer moest wachten in de auto. Toen na een uur de Koning nog niet terug was ging hij op zoek. Hij vond nergens zijn vorst. De bevolking der streek nam aan het onderzoek deel en zoo als gemeld, des nachts om 2 uur vond men hem dood in een rotsspleet.Er is een zeer indrukwekkende rouwplechtigheid gehouden uit alle landen vanEuropa, behalve uit Rusland en Polen, kwamen vertegenwoordigers of de vorsten gingen zelf. De oudste zoon Albert, Leopold III werd Koning der Belgen. Die werd de volgende dag d.w.z. daags na de bijzetting van koning Albert des Vrijdags 23 februari als koning gekroond.

Febr 23
In den nacht van 22 0- 23 Februari Donderdag op Vrijdag werd ingebroken in de kantoren der strocartonfabrieken “de Toekomst“ onder Midwolda.
De Rijksveldwachter Bouwman rijkspolitiehondengeleider gaat er heen met de hond, resultaat nihil. Alle kasten en laden werden geopend niets verbroken.Wat sleutels en andere onbenullige dingen werden meegenomen. De kluis werd niet geopend. Er zat onder meer f 6000.- in.
Des vrijdags wordt het loon aan de arbeiders uitbetaald, zoodat de heren wel in een goeden nacht kwamen. Van de daders voorlopig niets.
't Was overigens brutaal want op de fabrieken wordt dag en nacht gewerkt en er branden enige buitenlichten.

Febr 27
Heden met keurmeester Bouwman huiszoeking gedaan bij K . v/d Wal op vermoeden van frauduleuze slachting – Niets gevonden. Ik heb de andere veldwachter voorgesteld om meer nachtdiensten te doen en zoonodig overdag wat rusten omdat er in gemeenten om ons heen allerlei inbraken en ..diefstallen plaatvinden. Ze voelen er echter niets voor.

Feb 28
Feestavond van de fabrieksarbeidersvereeniging bij hotel Panman, leuke artisten 3 heeren 1 dame. Ze gaven o.m. die zware zigeunerzang, orgeltje, celle, guitaar en viool met demper er op. Prachtif prachtig als spinneweb zoo ragfijn. Wij deden controle dienst tevens nachtdienst tot 2 uur 's nachts, niets te beleven.

Mrt 1
Al vroeg, 8 uur morgens ging de telefoon Een aanrijding van twee vrachtauto's bij de steenfabriek Scheemderzwaag. Bouwman en ik er heen. Een beladen strooauto en een leege pakken elkaar juist in de bocht. Dit kwam doordat een wagen met steenen stilstond op de bocht en het erg mistig was. De ledige auto had moeten wachten en was alzoo de schuldige.

3 – 7 Mrt
Het leven slingert zijn gewone slinger er valt eigenlijk niets te vermelden. Alleen met dit verschil dat de salarissen weer met 6 % beneden de f 2000,- en met 9 % boven de de f 2000.- verlaagd zijn. Weer f 10.- minder in de maand. Er zijn nog eenige honderden werkloozen 4 a 500. Hedenavond 7 Febr 1934 hebben we een ouderavond van de lagere school te Scheemda. De kinderen leren bij die gelegenheid enkele toneelstukjes, althans die uit de hoogste klassen. Wij hebben er een bij en wel Albert, hij moet kabouter zijn. Het is in de regel een mooie avond ouders en grotere kinderen. Ik heb er enkele jaren een beetje op de viool gespeeld, samen met de dochter van hotelhouder Jager die dan op de piano [speelde]. 't Vorig jaar was eer een radiomaniak, die ons vergast heeft op wat lawaai met versterkte luidspreker (loudspieker)Wat er dit jaar is weet ik niet, men heeft mij niet gevraagd en zelf aanmelden daar dank ik voor. De muziek van vorig jaar was beneden nul. Dat was absoluut niets.

8 t/m 27 Mrt
't Was dit jaar beter.De muziek bestond uit en op piano en een op 'n groote moderne vijfrijer harmonica. 't Was best in orde. Overigens verliep de avond als gewoonlijk. De kinderen speelden mooi toneel enkelen gingen al aardig in hun rollen op. De laatste dagen bleef mijn boekhouden er weer bij. Zeker doordat de eene dag al veel op de andere gelijkt.
Thans 27 Maart 1934 is er in Nederland een groot gebeuren. H. M. de Koningin Moeder genaamd Emma Therasia von Wied enz. enz. is den 20 Maart 1934 te Den Haag aan longontsteking overleden. Zij is ruim 75 jaar geworden en werd op heden (27 dezer) te Delft in de nieuwe kerk bijgezet. Het zou een eenvoudig gebeuren zijn doch het werd een groots iets. Vanaf Den Haag werd om 11 uur v.m. afgereden en om ruim 2 uur arriveerde de stoet te Delft. De gang van den stoet waarin vele militairen enz.enz. Hofhoudingen buitenlandsche vorsten en de tegenwoordige Koningin, Wilhelmina, princes Juliana en prins Hendrik H. M. gemaal werd per radio uitgezonden en was van begin tot einde goed te volgen. Ook voor Indië. De scholen en rijks- en gemeentwpersoneel in het hansche land hadden vrijaf. De werkloozen behoefden deze dag niet te werken en die niet werkten behoefden dien dag zich niet te melden. Ik ben des v.m. naar mijn tuin geweest en heb daar een en ander uitgevoerd. Heden namiddag voer[de] ik ook niets uit.

28 Mrt
Het eerste vee begint in de wide te komen is nog jongvee runderen en een enkel paard. Een zeer vermeldenswaardig feit vindt in de stad Groningenplaats nl. dit: Daar woont in een zijstraarje van de Sint Jansstraat een 105jarige.
Zij verjaart op den 28 Maart en wordt nu heden 105 jaar oud. Men noemt haar opoe Tjadens. Haar straatje om het zoo maar te noemen wordt reizen versierd. Zij ontvangt bezoek van autoriteiten als B. en W. der gemeente Groningen. Natuurlijk ontvangt zij zeer vele felicitaties en stoffelijke blijken van waardering.

29 Maart tot 3 April
De Paschen is heden zeer vroeg.- 1 en 2 april
Het weer is vrij mooi maar 't is nog een frische wind Noordoostelijk. Wij zijn

zuur zooals wij dat vaak noemen met deze dagen 1e en 2e Paaschdag ;s avonds eerst uitvoeringen in twee café, best verloopen geen vechtpartijen..

In Groningen las ik de courant weer twee man duchtig met 'n mes bewerkt. Elders in het land melden ze nog een paar roofovervallen en weer een geval van ongeoorloofde betrekkingen met een ander z'n vrouw. Halve doodslag tusschen de beide mannen de ene in 't ziekenhuis de ander vrij wat gewond in huis. Heden komt er meer vee in de weiden die een beetje beschut liggen.

11 April
Heden werd de rijksveldwachter Bouwman verplaatst naar Beerta, en meteen bevorderd tot brigadier. 't Is maar goed dat dit gebeurd is want wij konden goed doch op afstand. We deden dienst met elkaar doch 't was niet wat het wezen moest,

20 – 26 April
De laatste dagen weer geen trek aan het bijhouden van het dagboek. Er begint nu veel meer vee in de weide te komen en er naar het mij voorkomt veel gras. Tegenwoordig groote actie in Scheemdermeer. Daar ligt een voetpad het Scheemdermeerderpad en daar wordt de openbaarheid van betwist door bewoners en eigenaren. Het zit in hoofdzaak vast op het land van N. C. Renken die het pad niet langer over zijn land wil hebben. De achterwonenenden in hoofdzaak van Scheemdermeer (Midwolda) zeggen dat zij er langs mogen en willen en Renken zegt niet over mijn land. Die heeft nu het land met aardappelen bepoot. Ik denk dat het publiek het verspeeld want het pad heeft er misschien wel al langer dan 100 jaren gelegen doch Renken heeft ingevolge de “Wegenwet”er een bord bij geplaatst van “eigen weg”. De Kantonrechter is zeker ook van meening dat het strafbaar is want op de verbalen die er gemaakt zijn volgen beste straffen. Zij, degenen die er toch langs gaan krijgen straffen tot f 10.- boete.
Nu is er een groep van personen uit Scheemdermeer (Scheemda) 'n zekere Uildriks(?) Jager en anderen probeeren nu grond aan te koopen of te krijgen voor aanleg van een weg waar eens het Scheemdermeerpad was. De boomen (vrucht) zooals kersen en perenstaan er keurig voor. Zij bloeien opvallend erg. Als er nu maar niet te veel nachtvorsten komen. Het gaat thans nogal. We zijn intusschen al weer erg aan het tuinieren geraakt. De vroege aardappelen en eerste groenten komen al weer voor den dag.
– –

30 november
De gehele zomer het dagboek niet bijgehouden geen trek soms geen tijd doch op den 30 November 1934 weer trek gekregen in bijhouden en begonnen.
In den afgelopen zomer is het weer buitengewoon mooi geweest. Ettelijke mooie dagen werden ons deel. Tot zelfs in de Herfst na eerst een zeer prachtigen nazomer bleef het weer prachtig. In de maand November thans den 30sten loopen nog enkele runderen in het land. Dit zijn meest jongbeesten doch ook zijn er nog enkele voljarige koeien buiten. Het weer is van dien aard dat iedereen er over verwonderd is en dat men het elkaar toeroept.
Een groote wereldschokkende gebeurtenis heeft er in frankrijk plaatsgevonden. De koning van JoegoSlavie werd tijdens een bezoek aan Marseille door een

Kroatisch ingezetene , terwijl hij in een auto reed doodgeschoten. De moordenaar sprong uit het publiek naar voren op de treeplank der auto en loste een twintigtal schoten. Ook een Fransche minister Bartou werd bij den aanslag dodelijk getroffen. De moordenaar genaamd ..... werd door een begeleidend Generaal neergeslagen met de sabel, en vervolgens door begeleidende politie doodgeschoten. Een en ander geeft tot heden nog ernstige verwikkelingen met Hongarije omdat beweerd wordt dat de misdadige elementen in Hongarije bescherming en steun zouden genieten. Tal van arrestaties hebben nadien plaats gehad, die zijdelings of indirect bij den aanslag betroken schenen geweest te zijn. Ook het Nederlansche vorstenhuis heeft in de afgeloopen zomer twee dooden te betreuren gehad.
1e Op den 20 Maart 1934 overleed de Koninginmoeder of wel Koningin Emma. Het geheele land rouwde en betreurde de algemeen beminde dame.
2e Op de 3 Juli 1934 overleed de gemaal van Koningin Wilhelmina genaamd zoo door den dag Prind Hendrik. Hij was afkomstig van Mecklenburg Swerin en genoot ook een beste reputatie. Beiden werden in de groote kerk te Delft bijgezet. Als bijzonderheid bij de begrafenis van prins Hendrik zij nog vermeld dat alles wat als gewoon in 't zwart was bij die gelegenheid alles in 't wit was. De paarden voor de lijkkoets waren behangen met witte kleeden en in de kerk te Delft was alles zoals plafonds, afhangen bij de ramen alles in 't wit getooid. Er waren ongeveer
< hier ontbreekt een blz >

blz47L
want we zijn drie veldwachters – een rijks – en dan met de burgemeester meegerekend 12(?) man.Enfin dat is nu eenmaal gebruik geworden dus die tradirie zullen we behouden. We hebben hier voor eenigen tijd nog een inbraak gehad dat heb ik nog vergeten te vermelden
Den 11 den november des avonds 11 uur kwam Berend Feikens zich bij mij melden met de boodschap dat er terwijl zij van 7 – 10 ½ uur 's avonds op visite waren bij hem ingebroken was en f 300.- gestolen was. Feikens was penningmeester van de centr. Bond van transportarb. Wij deden onderzoek en kwamen tot de veronderstelling dat Feikens de inbraak gefingeeerd had en zelf de dader was. De achterdeur was volgens hem opengebroken. Wij vonden de kram van die deur waar de grendel in liep op den grond liggen. Wij vonden op die kram indrukken vermoedelijk van een nijptang dat er op wees dat de kram aan den binnenzijde uitgetrokken was. De huiszoeking dien we nog deden leverde niets op.
Den volgenden dag vonden we zijn nijptang die ook sporen vertoonde van kortgeleden gebruikt te zijn. Enfin het heele onderzoek leverde geen resultaat en geen dader op.
We probeerden ook nog met de rijkspolitiehond doch ook dat leverde niets op.
Toen we aan B. Feikens vroegen of hij het zelf gedaan had riep zijn vrouw och hoe komen jullie daarbij, man jaag die gekke kerels de deur uit. Feikens bleef echter kalm doch bleef ook vast ontkennen.

9 december

Het weer is heden 9 december bijzonder mooi en nog geen zweem van vorst .
Gepasseerde nacht toneeluitvoering van de vereeniging " Elokentia. Boerenstand. Behoorlijk bezoek. Ik zag een nastukje dat was niet veel bijzonders. We behoefden niet op het einde te wachten want de cafehouder had tot 5 uur permissie. Daar de cafe's om 5 uur weer open mogen laten we de boeren maar boemelen. In de a.s. week drie feestavonden in zicht. Zoodat we wel weer weeten waar we wezen moeten. De rijksveldwachter is gepasseerde nacht, weer met de rijkshond uit

blz 47R
geweest naar Oostwold waar des avonds om ruim 5 reeds ingebroken was en ruim f 100,- gestolen was tijdens afwezigheid der bewoners. De dader was op de fiets geweest wat uit sporen viel af te leiden alzoo kon de hond niets doen.Iemand had nog persoon verdacht zien ronsscharrelen zoodat er tegen zeker iemand verdenking ontstond. Het onderzoek van de politie van Midwolda heeft tot 23 December niets opgeleverd.

10 Dec

Heden weer een gedenkwaardige dag voor mij ik wordt nl heden 48 jaren. Nog goed gezond en lust graag wat eten dus in orde.

11-23 Dec

Weinig nieuws te vermelden nog steeds prachtig weer sommige dagen doen denken aan een mooi voorjaar. Er loopt nog steedsvee in de weide. Ik denk dat ze des nachts op stal komen. Ik vermeld dit opdat daaruit begrepen wordt dat het weer nog zo goed is. Sommige weilanden staan ook nog vrij goed met gras. Heden 23 Dec een klein beetje nieuws. Er heeft zich in onze plaats bij een arbeider een poging tot inbraak plaats gehad. De inbraak werd verijdeld doordat de man wakker werd. Hij hoorde eenig gerucht ging er op af en verjoeg de dader(s). Hij verklaarde aan ons dat het 1 uur in den nacht was en dat hij het veliger vond om maar niet buiten te gaan. Wij deden ondezoeken vonden een voetafdruk en een afdruk van een gedeelte fietsspoor. Vik vrees dat we geen dader(s)

krijgen, we hebben ook zoo goed als geen gegevens.
24-31 Dec

We hebben tot heden nog geen dader van de gemelde poging gevonden. Overigens valt er thans weinig te vermelden. We hebben gedurende de Kerstdagen even pittige vorst gehad, doch direct was het weer dampig en regenachtig weer.
Heden 31 Dec 1934 om 7 uur met rijksveldwachter Blokzijl op surveillance gegaan met het oog op oudejaarsavondschandalen. Hier valt de laatste jaren weinig meer voor doch er wordt dan ook perfecte surveillance gedaan Van 10 uur ‘s avonds met
blz 48L is dezelfde als blz47 L
blz 48R is dezelfde als blz 47R
blz 49L
wachtmr Nelissen van de marechaussee van Winschoten dienst gedaan en Blokzijl nam de Rijkspolitiehond mee. Zoo vormden we twee patrouilles en zetten alles zoo war af. Aan de Oosterweg bevond zich des avonds om 11 uur een beetje een luidruchtig stelletje. Wij stonden aan de n ingang van de Hanebijterslaan in de schaduw van een dikken boom. Het stelletje had al (aan) een paar hekken zitten trekken zonder direct succes. Ze kregen een beetke keet en grepen elkaar wat vast, zoodat wij heel voorzichtig de gummiestok te voorschijn haalden en plotseling tusschen het kakelende troepje jonge kerels sprongen. Wij deelden links en rechts flinke klappen uit. Dat werkte als een koudwaterstraal zoodat in minder als geen tijd alles wegstoof in de richting Midwolda
waar ze zeker thuishoorden. Een sprong met een serlijken zwaai over de bermsloot en stoof het geploegde land en de duisternis in. Weg was alles, we hebben ze niet meer vernomen.
Nieuwjaarsdag is rustig verloopen. Des avonds nog een beetje aageschoten jongelui op straat doch een paar terechtwijzigingen en de gummiestok moest nog even aan t woord en om 1uur ‘s nachts alles rustig en naar huis. Den 2den Januari kwam een onderwijzer van Kerstvacantie . Er bleek in hun afwezigheid in hun woning ingebroken. Denzelfden dag (2 Januari) was mij er mededeling van gedaan. Bij thuiskomst bleek het heele huis (wat vrij groot was) en achter aan de Wijkstraat stond gronig doorzocht. Er bleek voor f 150.- aan linnen enz. gestolen te zijnen ook nog wat oud zilver en porcelein was weg. Van de daders geen spooren een slaapkamerraam stond los zoodat de dieven daar wel door gekomen zullen zijn. Het is niet bekend op welken nacht het gebeurd is, vast staat evenwel dat we iemand gezien heeft dat het raam al een dag of vier zonder gordijn stond. Weer een raadsel voor ons.

7 – 8 Januari
Plotseling begint het vrij sterk te vriezen 2 a 4 graden. In Polen vroor het dezelfde datum

blz 49R
ruim 30 graden. Men verwacht nu volgens de bladen op een vrij strenge en lange koude periode. Ook om ons heen Blijham, Winschoten en Oostwoldeen meer andere plaatsen wordt ingebroken en gestolen. Allemaal in woningen waarvan de bewoners tijdelijk afwezig zijn. Ook op ander plaatsen komen kleine diefstallen voor. Ze gebeuren allemaal vroeg in de avond van 6 tot 9 uur b.v.b. Wij hebben onze dienst er alvast wat op ingesteld.

9 – 10 Januari
Eerstdaags hebben we een fuifje op politiegebied. Veldwachter de Vries jubileert. Hij is n.lo.de 11 dezes 25 jaren in politiedienst de marechausseejaren meegeteld. IK heb op de achterkant van een rol behangpapier zijn bij het leger, de marechaussee te boek, en bij de

gemeente Pol. In woord en beeld gebracht. Een twaalftal kleurtekeningen met penseel met bijpassende gedichten geven een en ander weer. De zoon van J. de Vries en ik zullen des avonds eenige nummertjes op de viool geven en een paar voordrachten worden vluchtig ingestudeerd.

11 Jan.
De dag der fuif. Ik heb er reuzen nzin in en maak mij dan ook een beetje beangst dat er voor dien tijd (8 uur ‘s avonds zullen we daar zijn) nog wat komen zal dat me verhinderd. Het gaat evenwel best en des avonds rukken we uit met twee auto’s waarin elf personen politie met hun dames en secretariepersoneel. Wij zijn daar en na het aanbieden van het cadeau (een klokstel en bloemenmand) beginnen we nadat het secretariepersoneel weer vertrokken is lol te maken. De rolprent die ik gemaakt heb slaat reuzen in.
De violrn worden uitgepakt en de muziek klinkt door het huis vermengd met het gezang van de aanwezigen. Ik maak mij wat te druk en raak boven mijn thee. Dat komt ook doordat er brandewijn geschonken wordt iets wat ik andes nooit gebruik.
Twee uur in den nacht vind de vrouw van de rijksveldwachter Blokzijl dat het laat genoeg is en wil huistoe. Na wat heen en weer gepraat wordt toch naar huis gaan besloten.Ze moeten mij met vereende krachten in de auto praktiseeren. De rijksveldwachter Blokzijl zou chauffeeren.

(Blz 50L)

maar de auto wil niet starten. Met touw en ketting aan een andere auto vast, en opgetrokken komt de auto na een uur werken aan het draaien. Dus instappen en daar ging het heen.
Onze chauffeur is prima in conditie alhoewel hij toch ook enige borels gehad heeft. Hij rijdt kalm en met overleg. Onderweg moeten we stoppen want ik moet aan het nameten(?)
Bij die operatie slaat de motor af en wil weer niet starten omdat de accu leeg is. Men pruttelt wat op mij doch niet erg en komt hulp in de vorm van een andere auto die achter ons aan komt. Na overleg met dezen (het was een bekende) gepleegd te hebben wordt tot opduwen besloten. Een schokje en we rijden weer op eigen kracht. Ik heb van deze beweging wienig gesnapt en zoo komen we veilig binnen. Twee collega’s trekeen, duwen tillen me naar boven, mijn vrouw kleed mij uit en plof daar lig ik.
Ik heb best geslapen en ben den volgenden morgenbehoudens een klein katertje goed in orde. Den volgenden dagen later plagen collega’s me nog am wat, doch iksla me er best door, en toch spijt het me soms dat ik onpasselijk werd. Enfin, swam de uber (?) , – De collega’s een sigaar geoffreeerd vor hun goed zorgen en af is de kou

12 jan
Het heeft een paar nachten aardig gevroren en de jongens zijn op ondergelopen land nog even op de schaatsen geweest. Nu is het echter weer dooi regen damp en mist. Hierna weer wat dooi weer en daarna weer een beetje vorst en zoo sukkelt het verder.
Er valt weijnig bijzonders te vermelden.
Er woont hier een oude man, die heel bijzonder angelegd is moeilijk te omschrijven. Die kreeg dezer dagen bezoek van iemand uit Beerta. Door toevallige omstandigheden kwam vast te staan dat dit geen beste was Een jonge ongetrouwde kwieke kerel . De oude man waarbij hij op bezoek was kende hem niet alhoewel het nog een beetje familie was. Had hem nooit eerder gezien of gesproken.
(blz 50R)
Omdat de oude soms nog wel wat centerij bij de hand had werd zijn familie en hijzelf wat

onrustig. De schoonzoon een zekere Jager verzocht mij om een extra oogje op het perceelvan den oude te houden. Iki heb een bezoek bij hem gebracht en heb een praatje met hem gemaakt waar diwe vreemde snuiter zoo over gesproken had. Dit was nu juist geen bijzonder praatje geweest daar er ook nog twee getrouwde dochtewrs bij tegenwoordig waren. De oude had toch zijn achterdeur beter laten verzekeren wat de afsluiting aangaat,

18 jan

Dit, wat we nu weer weten, is weer een betje belangrijk nieuws.
Over de persoon hiervoren bedoeld geschreven naar een collega te Beerta. Die bericht terug alsdat de persoon hiervoor bedoeld tot alles in staat is, d.w.z.voor geen kleintje vervaard is en dat we wat zijn gedragingen aangaat hem wel duchtig in de gaten mogen houden. Alzoo extra opletten.

29 jan

Er heeft hier een klein inbraakje gebeurd. Een zekere Jan Groenbroek, een jonge arbeider op Scheemderzwaag, was om 7 uur des avonds naar een vergadering gegaanen om 10 uur teruggekomen. Thuis gekomen zag hij direct dat er vreemd bezoek geweest was. Hij waarschuwt ons, we gaan er heen en nemen den boel, op. Er blijkt niets gestolen te zijn. Geld was er niet in huis. Een beetje voetsporen om huis is alles wat we vinden en het w.c.raampje is uitgebroken waardoor men binnen gekomen moet zijnen ook weer vertrokken want de deuren blijken allen gesloten. We geven den Off.v. Justitie van Geoningen en comm. Van Recherce Molenaar kennis. De Heeren komen en nemen alles ook nog eens op. Terwijl commisaris Molenaar vingerafdrukken tracht te nemen. Kan niets vinden, zoodat er vermoedelijk met handschoenen gewerkt is. We hebben geen dader, wel een beetje aanwijs doch het levert niets op.

9 feb

we doen nu enkele avonden in de week in burger dienst om zoo mogelijk de inbrekers te treffen. We gaan vaak van des avonds ruim 7 ur to 91/2 a 10 uurin dienst en houden hier en daar iemand an, doch het blijkt
(blz 51L)
tot dusver nog steeds geen verdachte personen te zijn.
Nieuwe inbraken in onze omgeving. In de nacht van 10 op 11 februari inbraak te Meeden, Veendam en Muntendam. In een gevalbuit f 66.- Alle drie weer gepleegd in de vroege avondurenvan 8-12 uur. Weer van de daders geen spoor. De plaatselijke politie n.l. weer in actie. Het is thans weer een paar dagen winter en er valt ook wat sneeuw. Mijn oudste jongen is Zondag 11 febr. Tenminste weer op schaatsen geweest op ondergelopen land. Hedenmorgen 11 febr. Weer gladden wegen, doch ik heb er geen last van want ik moet aan ‘t gemeentehuis wezen. De diefstallen is tot heden nog meer als de anderen, geen daders. Van alles wordt er aan gedaan hier en in de hele omgeving er wordt dan weer in de vroege avonduren en dan eens weer op de latere uren gesurveilleerden niemand die wat ontmoet of opdoet. In Veendam, Meeden en Muntendam meende men een spoor te hebben. OP zaterdagmorgen om 61/2 uur voormiddagv werden de rijksveldwachter Blokzijl en ik uitgenodigd om ten politiebureau te Veendam te komen in verband met de diefstallen. Wij kwamen per auto een deel om de afstand anderdeel om de felle wind die er stond. Daar aangekomen vernamen wij dat er een inval en zoo nodig 5 arrestaties en huiszoekingen moesten gebeuren. In 5 groepen van 3 man rukten wij uit. De verschillende huiszoekingen leverden een overjas op. . Geen enkele arrestatie had plaats want de vogels waren allen reeds uitgevlogen. Zoo kwamen allen in den vroegen morgen weer aan het bureau. Er moest krijgsraad gehouden worden en telefonische verzoeken verzonden naar omloggende gemeenten om aanhouding van 5 gebroeders Drenth en een S. v/d Laan. Wij waren om 10 uur weer in Scheemda en brachten den burgemeester verslag uit

van de mislukte poging. Wij deden in den loop van den dag nog gegevens op die weer een reis naar
(blz 51R)
Veendam noodzakelijk maakte.
Wij gingen weer per auto want het was een geweldige storm. Intussen waar 4 der gebroeders geknipt. Enfin het bleken niet de daders te en moesten weer vrijgelaten worden. Nu is de hoop nog gevestigd op weer andere Drenten en een zekere Kram. Maar weer afwachten.

16 februari

Jl. zaterdagavond na thuiskomst van Veendam naar een toneelvoorstelling te Scheemda. Ik beleefde nog een intermezzo. Een inwoner die als bondspenningmeester mee naar 't feest kwam vragen om een beetje extra toezicht bij zijn woning. Ik ging om half twaalf heen. Ik zag in huis gtetemperd licht. Ik dacht is er nu toch volk in huis. Ik keek eens opzij der woning en zag geen fietsen. Ik probeerde zonder aan de deurkruk te komen de voordeur. Deze ging zowat vanzelf open. Ik kreeg even schrik en dacht er is vreemd volk in huis die hebben de voordeur aanstaan. De wind bulderde intussen met veel lawaai. Ik nam mijn geladen revolver uit de tasch en stak die in mijn rechter zakvan de regenjas. Toen in de andere hand de zaklantaarn. Gaf een tik op de kamerdeur, riep of er volk was, hoorde niets en wierp meteen de deur open denkend op een paar inbrekers te stuiten.
Ik zag in de kamer en ontdekte een jongeman in vaders leunstoel en een jong meisje zat voor hem. Wat was 't nu? De dochter des huizes had de vrijer in huis en de vader had wel om extra toezicht verzocht en dit niet weer afgezegd toen bleek dat de dochter toch thuis was.
Vanwege de harden wind hadden zij niets gehoord en de deur had aangestaan. Ze verklaarden een reuzeschrik gekregen te hebben doch direct gerust te zijn toen ze zagen dat ik het was. Dus de belegering lipe goed af.
Morgen zulen we een inval doen in een verdacht huis onder gemeente Midwolda, hetzelfde dat in de dagen van nov-dec 1934 bewaakt werd door ons en politie uit Midwolda. Wij gaan vrij zeker met 4 man . Dus alzoo weer nieuw avontuur.

17 febr

Hedenmiddag huiszoeking gedaan bij J. Oosterhuis onder de gemeente Midwolda in samenwerking met Rijks- en gemeentepolitie van Midwolda. Wat we zochten vonden wij niet doch wel een onbeschrijflijken rommel. Overal lege kasten, lege kamers en bijna lege slaapplaatsen. De bedden waren ongelukkig vuil en vies. Er liepen eenige kippen rond en die hadden blijkbaar overal toegang want op den zolder, in de schuur kamers en vertrekjes die leeg stonden vonden wes poren van kippen in de vorm van onntelbare uitwerpselen. We verdachten hem van het opkoopen vn gestolen voorwerpen o.m. van rijwielen. Wij vonden echter niets dat daarop wees.

18 – 25 febr

Het weer is slecht de laatste dagen veel wind en regen. Onze inbrekers hebben we intuschen nog niet gevangen.
Vrijdag 22 dezer zijn collega Blokzijl en ik naar Muntendam geweest om een aldaar aangehouden B. Drenth over te nemen, verdacht van inbraken. Wij hebben die man met enige peraonen alhier geconfronteerd doch ze blen hem niet te herkennen. Wij gingen de volgenden dag met die person op transport naar Groningen voorleiden aan den Offic. v. Justitie – dit moet op dienstlast. Ze hielden hem daar voorlopig vast. Tevoren had hij bij ons in de cel de dag en de nacht doorgebracht.
Anders tegenwoordig niets geen bijzonders. Morgen heb ik eenvrije dag. Ik ga dan n.m. naar Groningen kan daar aan iemand nog een politiehond leveren en kan daar dan als tussenpersoon nog een beetje aan verdienen en verhoog alzoo mijn zakgeld een beetje.

– 1934 – 1935

Mijn reis naar Groningen levert niets op. Degene die de hond hebben zou is een oud collega (Marechaussee geweest) van mij. Hij is evenwel aan lager wal geraakt komt nu weer een beetje bij. Hij had voorheen een kruidenierswinkeltje en een wijndepôt. Het winkeltje is van beteekenis veranderd n.l.
(blz 52R)
hij heeft nu een garenwinkeltje. Tevens is hij nachtportier bij de Friesch Groningse suikerfabriek. Hij moet alle avonden ook des Zondags om 10 uur op post tot de volgende moregen 6 uur. Maar hij kan niet meer dan f 10.- voor een hond besteden . Hij wilde nog graag een gedeeltelijk afgerichte hond hebben maar dat gaat niet alzoo gaat de koop over.

28 februari – 10 Maart

Er valt de laatsten tijd niets bijzondes voor.Alleen er gaan meer geruchten van een a.s. salarisverlaging tengevolge van de crisiis. Dus we zitten weer te houden en te keren. We heben er anders dit jaar wel wat bij.
De beide oudste kinderen Gee en Klaas moeten beiden examen doen. Daar moet nog al aardig voor betaald worden het zgn examengeld zal een met ander wel een f 30.- bedragen. Dus afwachten en in spanning zitten
De laatste paar dagen is het een nijdige koude Oosten tot N. Oostenwind. Vrij strege vorst beslist een graad of 5 a 6 vorst. Men begon anders al haast aan tuinieren te denken. Ook ik heb het land al weer klaar liggen en de verschillende zaden reeds weer in vorraad.

11 – 15 Maart

Na nog een paar frische dagen en wat nachtvorst gaat het weer zoetjesaan betr worden. De nachten worden minder scherp en overdag wordt het soms al een mooi zacht weertje. Er valt niets bijzonders voor/

16 -222 Maart

Nu begint het bepaald mooi weer te worden zoodat verschillende ingezetenen al wat vroege groenten zooals spinazie uit beginnen te zaaien. Ook ik heb daarmede al een begin gemaakt. We spreken al van een prachtige maand Maart en a;s April ‘t nu maar niet zitten laat. Ook aardappelen en veschillende zaden aa de grond in. Er brgint al hier en daar een jong paard in ‘t land te komen en ookenkele jonge runderen komen naar buiten. Ik denk dat men ze des nachts nog naar binnen haalt, dat is
(blz53L)
hier nogal de gewoonte. Nog steeds mooi weer, doch nu de 29sten wordt het minder er komen hagelbuien aanzetten. Heden (28 Mrt) weer een gewichtige dag voor opoe Tjadens. Dit is en oude vrouw in de stad Groninge die is heden 106 jaar oud. Dit is de oudste inwoner va Nederland. Dat geeft in Groningen nogal een plof af. Burgemeesteren Weth. Komen haar in de regelcomplimenteeren. D straat waar zij woont wordt altijd versierd en de schoolkinderen brengen haar in de regel een zanghulde. Zij is nog zeer kras en loopt nog alle dagen met een4 wielig karretje door de straten. Als Opoe passeeren wil of dwars over moet wordt al het overige erkeer even stopgezet. Dezer dagen in Duitschland de furher Adolf Hitler algemeen leider of heerscher heeft de algemeene dienstplicht militaire ingevoerd. Duitschland bekomt daardoor een leger van 660.000 man. De andrs staten vooral Frankrijk maken zich ernstig ongerust over zoo’n legertje.
Het is conferentie hier en daar en ministere en andere hooge staatsfunctionarissen komen bij elkaar en bespreken het geval. Het gevolg is dat het ene land zijn luchtvloot uitbreidt en het andere grote slagslepen en kruises op stapel zet. In de courant stond op zekeren dag de wereld is vol wapengekletter en orlogsgeruchten. Er schijnt zoiets te bestaan als politiek hoogspanning. Rusland het land van het communistisch bestuur schijnt nu men in Duitschland door Adolf Hitler genaamd de Fuhrer de algemene dienstplicht ingevoerd heeft thans in de belangstelling van de groote mogendheden vooral van Frankrijk en Engeland. De communisten wilden destijds hun regeringsvorm erkend zien. De Engelse

– 1934 – 1935

Lords en ook de Franse grootenwilden daar toentertijd niet te veel van weten. Nu zendenze er vertegenwoordigers heen om te laten betuigen dat ze eigenlijk nooit iets tegen de Communisten gehd hebben. Ze loeren nu op het bondgenootschap van de machtige Russenn.l. tegen Duitschland. Er stond hedenavond in de courant te lezen dat de Russen eenvredesleger hebben van 950.000 man. 5000 militaire vliegruigen3000 tankwagens en nog veel meer.DE sterkte van het Russische oorlogsleger zou volgens de courant ettelijke millioenen edragen en hun luchtvloot zou binnenkort de sterkste van de gehele wereld zijn. D Franschen vooral maken zich zeer bezorgd over het sterke Duitsche leger der N.S. B.ers
Ook is Japan niet geheel rustig ja zelfs Amerika vergroot leger en vloot en in de lucht.

1 April

Den 1 April is goed afgeloopen net erg veel fopperijen. Hedenmorgen ontvingen salarisvoor een maand f 120.- dat wasweer geen malle Aprilgrap. Hedenmiddag hadden we hier ter plaatse een groote vrachtauto in brand. Ik kwam er even na het uitbreken der brand bij en kreeg het idee dat men de auto uit en op wilde laten branden. Dcaine en sw deuren daarvan branden lustig en men deed er niet aan. Ik heb den bestuurder en omstanders opgedragen de auto tusschen de huizen weg te duwen wij vormen alzoo toch bij een grote kracht .
Hier was volop water en een paar emmers was voldoende om den brand te blussen
Ik denk dat het oude beestje goed verzelkerd docj deze vlieger ging niet op.

2 – 5 April

‘t Is mis met ‘t weer de laatste twee dagen tenmiste. Den 4 April viel er zooveel sneeuw dat er recht een paar uur een laag overal op lag. ‘t Was evenwel natte sneeuw zoodat het nogal vlug weer weg was. Den 5 April weer sneeuw en hagelbuien die koud en guur zijn. Overigens geen bijzonders.

6 – 16 April

Nadat het eerst nog eenige dgen koud en guur wer is geweest, met vrij veel regen, begint het weer nu toch te verbeteren. Evenwel hebben we nog vrij strenge nachtvorsten. Ook nog weldagen dat het koud buiig weer is.
Er valt eigenlijk niets vermeldingswaardig voor.

17 April

Heden den 17 April 1935 weer eens een dag die de gemoederen bezig houdt n.l. verkiezing voor de Prov. Staten. Er is een nieuwe partij opgestaan n.l. de N.S. B.
Het is voor het eerst dat die partij op de vekiezingslijsten voorkomt. Hommo ten Have staat voor deze Provincie No 1 op die lijst. Het heet de Nationaal Socialistische Beweging. Aan het hoofd daarvan staat een ingenieur Mussert. Deze was hoofdingenieur bij de Prov. Waterstaat in de Provincie Utrecht. Hij gaf deze betrekking prijs om zijn idealen te kunnen uitroepen. H.H. ten Have wordt nogal een en ander verweten n.l.dat hij eerst als Raadslid v/d gemeente Scheemda zitting had als Vrije Democraat en later als lid van Gemeente-belangen, toen ook nieuw; en nu als N.S. B.er.
Het zijn meest landbouwers van de bezittende klasse die de nieuwe partij aanhangen.
Enfin “de tijd zal ‘t leren” hebben sommige schippers op hun schip staan en zoo is dit ook.

18 – 22 April

Eerstdaags hebben we een gedenkwaardige dag te beleven, n.l. den 23 April a.s. is het 25 jaren geleden dat ik Marechaussee te paard werd.
Om nog even op de poltiek terug te komenzij vermeld dat de N.S.B. nogal goed uit de strijd gekomen is. Over het gehele land hebben zij ngal vrij wat zetels verworven in de Prov. Staten. In onze Provincie kregen zij vier zetels en ging het over ‘ geheel iets meer en dan weer iets minder. Zij begeeren in de Gemeenteraden geen vertegenwoordiging.
Overigens dezer dagen geen nieuws.

— Onze om zijn trouwe en eerlijke plichtsbetrachting algemeen geachte en bij zijn superieuren en collega's hoog aangeschreven gemeente-veldwachter N. Kampstra, herdenkt 23 April a.s. den dag, dat hij voor 25 jaar bij de politie in dienst trad. Nadat Kampstra 7 Maart 1907 als militieplichtige bij het regiment Grenadiers en Jagers te Den Haag was ingelijfd, ging hij 21 Juni d.a.v. als vrijwilliger naar het 3e regiment huzaren aldaar en werd 1 Oct. overgeplaatst bij het escadron ordonnansen te Amersfoort. 23 April 1910 trad hij bij het 4e div. Kon. Marechaussee te paard, met Leeuwarden tot standplaats, in politiedienst. 1 Mei 1916 volgde zijn benoeming als gemeente-veldwachter te Nieuw-Scheemda en 1 Mei 1918 werd hij als zoodanig overgeplaatst naar Scheemda.

Deze dag moet ik wel opvallend aantekenen. Het is n.l. 25 jaren geleden dat ik bij de politie kwam. Zooals bijgeplakte courantenknipsels vermelden begon ik als Kon, Marechaussee te paard in Leeuwarden.
(blz 54R)
Nu we hebben het goed herdacht. Ik heb voor deze dag vrij van dienst genomen. Gedurende de dag komen nog verschillende ingezetenen mij en de vrouw gelukwenschen. De Burgemeester heeft aangekondigd dat hij voor deze dag afwezig was en dus niet komen kan. Des namiddags komt het secretariepersoneel en de beide oudere Gem. Veldwachters ons feliciteren en bieden dan een mooie schoorsteenpendule aan en een bloemenmand. Zij blijven even een glaasje wijn drinken en verdwijnen dan weer. Des morgens was er al een reusactige bloemenmand binnen gekomen van de inwoners uit onze straat de Brugstraat. Een prachtig exemplaar. Van verschillende kennissen en vrienden van onze grootste kinderen kwamen nog bloemen en geschenken. Van F. Bijholt, een schilder kwam een pracht likeurstelop een blad. Van mij broer A en de vrouw ontving ik een mooi rookstelen de vrouw een schoorsteenkleed of loper en een mooie (onleesbaar) van onze vriend Doevendans de drukker. Van de familie uitKiel en Veendam ontvingen we een mooie kleerhanger met kleed. Des avonds waren er 32 personen in huis om feest te vieren, familie, kennissen en buren. Tot zoo'n 3 uur in den nacht werd er gefuifd. Het was een gezellige dat mooi rustig en ordelijk verliep.
De volgende dag deed ik weer gewoon dagelijksche dienst. 'k Had nog wel heel wat vragen te beantwoorden in verband met het jubilee.
We zijn intusschen al heel aardig aan het tuinieren geweest. Een en ander is reeds weer aan de groei. De veehouders kunnen hun vee vroeg van stal laten gaan want er is vrij veel gras in 't land. Het weer is anders nog guur behoudens 6 Mei j.l. toen was het een warme dag. Wij, Doevendans en ik en met ons nog vele anderen hunkeren reeds weer dat het maar 1 Juni is dan komt het hengelvischen weer open. Wij heben reeds weer heele plannen. Ik heb de verschillende benoodigdheden reeds bijlangs geweest en heb wat nieuwe dobbers gemaakt en anders opnieuw geverfd. Mijn lange stok ontvangen op mijn ambtsjubileum moet nog ingewijd worden. Als ik daar van belang wat mee vang zal ik wel moeten trakteeren. Ik heb anders tegenwoordig minder prettige dagen ik heb af en toe vrij erg kiespijn. Er behoeft opdat gebied ook niet veel meer voor te vallen en ik ben bij den tandarts. De vrouw is tegenwoordig maar een beetje wrevelig en kefferig. Ze heeft zoo'n last van erg vermoeidheid. Dan is ze prikkelbaar enfin dat komt n.l.van het last dat ze heeft. ---

– 1934 – 1935

Hier eindigt het dagboek